

Službeni list

Europske unije

C 417

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Svezak 58.

15. prosinca 2015.

Sadržaj

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Vijeće

2015/C 417/01	Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada Europske unije za mlade za razdoblje od 2016. do 2018.	1
2015/C 417/02	Rezolucija Vijeća o poticanju političkog sudjelovanja mladih u demokratskom životu Europe	10

IV. Obavijesti

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Vijeće

2015/C 417/03	Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije iz 2015. o provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.)	17
2015/C 417/04	Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) – Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja	25
2015/C 417/05	Zaključci Vijeća o smanjenju ranog napuštanja školovanja i promicanju uspjeha u školi	36
2015/C 417/06	Zaključci Vijeća o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji	41

2015/C 417/07	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o izmjeni plana rada za kulturu (2015. – 2018.) u pogledu prioriteta u vezi s međukulturnim dijalogom	44
2015/C 417/08	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o preispitivanju Rezolucije iz 2011. o zastupanju država članica EU-a u Osnivačkom odboru Svjetske antidopinške agencije (WADA) i koordinaciji stajališta EU-a i njegovih država članica prije sastanaka WADA-e	45
2015/C 417/09	Zaključci Vijeća o promicanju motoričkih vještina, tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu	46

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

VIJEĆE

Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada Europske unije za mlade za razdoblje od 2016. do 2018.

(2015/C 417/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA,

I. UVOD

1. PRIZNAJU da, od usvajanja Rezolucije o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih 2010. – 2018. i usvajanja Plana rada EU-a za mlade za razdoblje 2014. – 2015., kriza i dalje ima snažan i nerazmjeran utjecaj na mlade u Europi i njihov prijelaz u odraslu dob;
2. PRIZNAJU da postoji potreba za pojačanom međusektorskom suradnjom u području mladih na razini EU-a kako bi se ti izazovi primjereno riješili;
3. PRIMAJU NA ZNANJE namjeru Europske komisije da daje prednost borbi protiv radikalizacije i marginalizacije mladih te promicanju uključenosti mladih u društveni, kulturni i građanski život u sklopu strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja („ET 2020.”), obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.), plana rada EU-a u području sporta (2014. – 2017.) te plana rada u području kulture (2015. – 2018.); ⁽¹⁾
4. PRIMAJU NA ZNANJE zajedničko izvješće EU-a o mladima za 2015. ⁽²⁾ koje su sastavili Vijeće i Komisija, posebno njegov odjeljak 5., „Daljnji koraci u suradnji EU-a u području mladih”.

Sljedom toga SLAŽU SE da će uspostaviti 36-mjesečni plan rada EU-a za mlade za djelovanje država članica i Komisije za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2018. kako bi poduprli provedbu obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih za razdoblje od 2010. do 2018.;

II. NAČELA

5. SMATRAJU da bi se taj plan rada, uz poštovanje načela supsidijarnosti, trebao ravnati prema sljedećim glavnim načelima. Trebao bi:
 - temeljiti se na dostignućima prethodnog plana rada za mlade (2014. – 2015.);
 - prema potrebi dati poticaj i istaknuti rad na razini EU-a u području mladih;
 - međusektorskom suradnjom osigurati osviještenost drugih područja politika EU-a o posebnim pitanjima s kojima se suočavaju mladi;
 - doprinijeti glavnim prioritetima plana sigurnosne, ekonomske i socijalne politike EU-a;
 - stremiti prema politici za mlade utemeljenoj na znanju i dokazima;

⁽¹⁾ COM(2015) 185 završna verzija.

⁽²⁾ Dok. 13635/15.

- ostati fleksibilan instrument koji može pravodobno dovesti do primjerenih odgovora na promjene u politikama;
 - promicati kooperativan i usklađen pristup u državama članicama i Komisiji kako bi im se omogućilo da stvore dodanu vrijednost u pogledu prioriteta tema navedenih u stavku 6. (vidjeti u nastavku);
 - temeljiti se na sinergijama s programom Erasmus+, među ostalim doprinoseći identifikaciji prioriteta specifičnih za mlade za godišnji program rada programa Erasmus+;
 - uključiti mlade iskorištavanjem savjetodavnih postupaka kako bi se osiguralo da se plan rada bavi pitanjima koja su za njih važna.
6. SUGLASNI SU, s obzirom na aktualne događaje, da bi sljedećim temama države članice i Komisija trebale dati prednost u svojoj suradnji na razini EU-a za razdoblje na koje se odnosi aktualni plan rada do kraja 2018.:

Rad s mladima i međusektorsku suradnju potrebno je ojačati s niže navedenim ciljevima, u skladu s prioritetima dogovorenima u Zajedničkom izvješću EU-a o mladima iz 2015.:

- A. veća socijalna uključenost svih mladih, uzimajući u obzir temeljne europske vrijednosti;
 - B. veće sudjelovanje svih mladih u demokratskom i građanskom životu Europe;
 - C. lakši prijelaz mladih iz mladosti u odraslu dob, posebice u vezi s integracijom na tržište rada;
 - D. potpora zdravlju i dobrobiti mladih, uključujući mentalno zdravlje;
 - E. doprinos rješavanju izazova i mogućnosti digitalnog doba za politike za mlade, rad s mladima i mlade;
 - F. doprinos odgovaranju na mogućnosti i izazove koji proizlaze iz sve većeg broja mladih migranata i izbjeglica u Europskoj uniji.
7. SUGLASNI SU S TIME da je pri usmjeravanju djelovanja država članica i Komisije prema svim mladim ljudima, kako je navedeno u Prilogu I., posebnu pozornost potrebno posvetiti sljedećim skupinama:
- mladima kojima prijete marginalizacija;
 - mladima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET);
 - mladima migrantskog podrijetla, uključujući tek pristigle imigrante i mlade izbjeglice.
8. SUGLASNI SU s time da Vijeće može preispitati plan rada s obzirom na postignute rezultate i razvoj politika na razini EU-a;
9. SUGLASNI SU s popisom posebnih mjera u skladu s tim prioritetskim temama i rasporedom za njihovu provedbu, kako je navedeno u Prilogu I.;

III. METODE RADA I STRUKTURE

10. PRIZNAJU da:

postoji potreba za većim uključivanjem mladih i snažnijom međusektorskom suradnjom usmjerenom na rezultate unutar Vijeća kako bi se zajamčilo, kada je to moguće, da se prilikom stvaranja politika u svim relevantnim područjima u obzir uzmu težnje, uvjeti i potrebe mladih.

11. SLAŽU SE u vezi sa sljedećim:

- Sljedećim metodama rada pružit će se potpora, prema potrebi, provedbi ovog plana rada: otvorenom metodom koordinacije, kako je dogovoreno u obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih, a posebno stvaranjem politika na temelju znanja i dokaza, stručnim skupinama, aktivnostima uzajamnog učenja, stručnim revizijama, studijama, konferencijama, seminarima, širenjem rezultata, neformalnim forumom s predstavnicima mladih, sastancima čelnika uprava za mlade i strukturiranim dijalogom s mladima.

- U svim metodama, među ostalim u stručnim skupinama, rad će se usmjeriti na prioritetne teme navedene u odjeljku II. stavku 6. te na mjere i ciljne rokove iz Priloga I. Mjere iz Priloga I. mogu revidirati Vijeće i predstavnici vlada država članica, koji su se sastali u Vijeću, s obzirom na postignute rezultate i razvoj politika na razini EU-a.
- Načela koja se odnose na članstvo u stručnim skupinama i njihovo funkcioniranje navode se u Prilogu II.
- Poštujući pravo mladih da sudjeluju u razvoju, provedbi i ocjenjivanju politika koje na njih utječu, savjetodavnim postupcima omogućit će se mladima da se uključe u zajedničko razmatranje prioritetnih tema ovog plana rada.
- Na neformalnim sastancima čelnika uprava za mlade preispituju se strateška pitanja koja se pojavljuju u vezi s ovim planom rada, kao i ona koja se na općenitiji način odnose na politiku EU-a za mlade.
- U prvoj polovici 2018. provedbu aktualnog plana rada preispitat će Vijeće i Komisija na temelju zajedničke ocjene njegove provedbe koja će biti provedena u kontekstu izvješća EU-a o mladima.

12. S OBZIROM NA GORE NAVEDENO, POZIVAJU

države članice i Komisiju da za vrijeme trajanja aktualnog plana rada uspostave stručne skupine o sljedećim temama:

- definiranju posebnog doprinosa rada s mladima, kao i neformalnog i informalnog učenja
 - a) poticanju aktivnog građanstva i sudjelovanja mladih u raznolikim i tolerantnim društvima te sprečavanju marginalizacije i radikalizacije iz kojih bi moglo proizaći nasilno ponašanje;
 - b) odgovaranju na mogućnosti i izazove koji proizlaze iz sve većeg broja mladih migranata i izbjeglica u Europskoj uniji.
- rješavanju rizika, mogućnosti i posljedica digitalizacije za mlade, rad s mladima i politiku za mlade.

IV. DJELOVANJA

13. POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI, DA:

- surađuju uz potporu Komisije i koriste se metodama rada određenima u ovoj Rezoluciji;
- nastave promicati aktivno sudjelovanje ministarstava za mlade u stvaranju nacionalnih politika povezanih sa strategijom Europa 2020. i europskim semestrom, prateći Zaključke Vijeća o povećanju potencijala politike za mlade pri postizanju ciljeva strategije Europa 2020.;
- prilikom razvoja politika na nacionalnoj i regionalnoj razini prema potrebi uzmu u obzir obnovljeni okvir za europsku suradnju u području mladih za razdoblje od 2010. do 2018. i ovaj plan rada;
- obavješćuju odgovarajuća nadležna tijela, mlade i organizacije mladih i za mlade o postignutom napretku u provedbi plana rada EU-a za mlade radi osiguravanja relevantnosti i vidljivosti aktivnosti.

14. POZIVAJU PREDSDJEDNIŠTVA VIJEĆA DA:

- na temelju rezultata preispitivanja strategije EU-a za mlade u sredini razdoblja razmotre odgovarajuće daljnje djelovanje;
- prilikom oblikovanja svojeg programa uzmu u obzir, u kontekstu trojnog predsjedništva, prioritetne teme plana rada EU-a;
- obavijeste Radnu skupinu Vijeća za mlade o radu drugih pripremnih tijela Vijeća koji izravno ili neizravno utječe na mlade ili politiku za mlade;
- uzmu u obzir, u kontekstu trojnog predsjedništva, tekuće elemente prethodnog plana rada (2014. – 2015.);
- razmotre predlaganje novog plana rada na kraju 36 mjeseci obuhvaćenih aktualnom Rezolucijom, na temelju ocjene i preispitivanja iz točke 11.;

- osiguraju prilike za države članice i dionike u području mladih za raspravu o budućnosti europske suradnje u području mladih nakon 2018.;
- predlože čelnicima uprava za mlade na uobičajenim neformalnim sastancima da povedu raspravu i uzmu u obzir rezultate ostvarene planom rada, da prema potrebi organiziraju iznimne zajedničke međusektorske sastanke čelnika uprava te da što više prošire rezultate i doprinesu ocjeni provedbe plana rada EU-a za mlade.

15. POZIVAJU KOMISIJU DA:

- podupre jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i kapaciteta unutar rada s mladima provedbom programa *Erasmus+* kao jednog od ključnih elemenata razvoja kvalitete rada s mladima u Europi;
- pruži potporu državama članicama i surađuje s njima na provedbi ovog plana rada, posebno aktivnosti opisanih u Prilogu;
- obavijesti države članice o tekućim ili planiranim inicijativama i studijama politike EU-a za mlade te drugim relevantnim područjima politika koje utječu na mlade i o razvoju događanja u Komisiji;
- redovito savjetuje i obavješćuje dionike na europskoj razini, uključujući civilno društvo i predstavnike mladih, o napretku plana rada kako bi se osigurala relevantnost i vidljivost aktivnosti;
- potakne bolje informiranje i sinergije unutar programâ EU-a, kao i suradnju s drugim međunarodnim organizacijama poput Vijeća Europe.

16. POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA, U OKVIRIMA SVOJIH POJEDINAČNIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

- nastave blisku suradnju na stručnoj razini u skladu s prilogima I. i II. ovoj Rezoluciji;
 - uzmu u obzir prioritete ovog plana rada u pripremama za godišnji program rada programa *Erasmus+* u području mladih, među ostalim u vezi s općim ciljevima godišnjeg programa rada programa *Erasmus+*, Sporazumom o partnerstvu s Vijećem Europe i Wiki stranicom za mlade;
 - potiču druge sektore da prilikom oblikovanja, provedbe i preispitivanja politika i mjera u područjima drugih politika u obzir uzmu dimenziju mladih, uz posvećivanje posebne pozornosti osiguravanju ranog i djelotvornog uključivanja dimenzije mladih u proces razvoja politika;
 - promiču bolje prepoznavanje doprinosa politika za mlade ukupnim ciljevima europskih politika usmjerenih prema mladima s obzirom na pozitivne učinke na aktivno građanstvo, zapošljavanje, socijalnu uključenost, kulturu i inovacije, obrazovanje i osposobljavanje, kao i na zdravlje i dobrobit.
-

PRILOG I.

Mjere, instrumenti i rokovi na temelju prioriteta

Mjere na temelju prioriteta

Metoda rada/instrument	Očekivani rezultat i ciljani datum	Ime polja
<i>Prioritet A:</i> Veća socijalna uključenost svih mladih, uzimajući u obzir temeljne europske vrijednosti		
Vijeće i pripremna tijela Vijeća Uloga sektora mladih u sprečavanju nasilne radikalizacije	prva polovica 2016.: (mog.) Rasprava Vijeća	A1
Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza Studija Komisije o sustavima kvalitete u radu s mladima i s njima povezanim okvirima u Europskoj uniji	druga polovica 2016.: Priručnik za provedbu	A2
Strukturirani dijalog/Vijeće i pripremna tijela Vijeća „Ključne životne vještine i kompetencije mladih u raznovrsnoj, povezanoj i uključivoj Europi za aktivno sudjelovanje u životu zajednice i poslovnom životu”	prva polovica 2017.: (mog.) Rezolucija Vijeća	A3
<i>Prioritet B:</i> Veće sudjelovanje svih mladih u demokratskom i građanskom životu Europe		
Stručna skupina Definiranje posebnog doprinosa rada s mladima, kao i neformalnog i informalnog učenja poticanju aktivnog građanstva i sudjelovanja mladih u raznolikim i tolerantnim društvima te sprečavanju marginalizacije i radikalizacije iz kojih bi moglo proizaći nasilno ponašanje	prva polovica 2017.: — izvješće — (mog.) zaključci Vijeća	B1
Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza Studija Komisija o učinku transnacionalnog volontiranja putem Europske volonterske službe	prva polovica 2017.: — izvješće — (mog.) zaključci Vijeća kao odgovor na navedenu studiju	B2
Seminar za tvorce politika u području mladih i sporta „Demokracija, mladi i sport – međusektorski pristupi za aktivno sudjelovanje i angažman mladih u građanskom i demokratskom životu putem sporta”	druga polovica 2017.: Seminarsko izvješće o najboljim praksama i preporuke o tome kako se međusektorskim pristupima između mladih i sporta mogu promicati demokratske vrijednosti i građanski angažman među mladima	B3

Metoda rada/instrument	Očekivani rezultat i ciljani datum	Ime polja
<i>Prioritet C:</i> Lakši prijelaz mladih iz mladosti u odraslu dob, posebice u vezi s integracijom na tržište rada		
Uzajamno učenje između država članica i Komisije/čelnika uprava „Rad s mladima kao priznati alat s dodanom vrijednošću za međusektorsku suradnju u podupiranju prijelaza mladih iz mladosti u odraslu dob i svijet rada”	druga polovica 2017.: Izvješće o najboljim praksama i preporuke o radu s mladima kao priznatom alatu s dodatnom vrijednošću za međusektorsku suradnju u podupiranju prijelaza mladih iz mladosti u odraslu dob i svijet rada	C1
Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza Komisijina studija o radu s mladima i poduzetništvu mladih	druga polovica 2017.: — izvješće — (mog.) zaključci Vijeća kao odgovor na navedenu studiju	C2
<i>Prioritet D:</i> Potpora zdravlju i dobrobiti mladih, uključujući mentalno zdravlje		
Vijeće i pripremna tijela Vijeća Međusektorska suradnja s ciljem promicanja zdravlja i dobrobiti mladih pri prijelazu u odraslu dob, posebno za mlade s problemima s mentalnim zdravljem ⁽¹⁾, koji su često povezani s prijelazom u odraslu dob. Usredotočivanje na njihov mogući doprinos društvu umjesto na njihove probleme.	a) prva polovica 2016.: (mog.) zaključci Vijeća b) druga polovica 2017.: Međusektorsko uzajamno učenje među državama članicama	D1 D2
<i>Prioritet E:</i> Doprinos rješavanju izazova i mogućnosti digitalnog doba za politike za mlade, rad s mladima i mlade		
Vijeće i pripremna tijela Vijeća Novi pristupi u radu s mladima s ciljem maksimalnog razvoja potencijala i talenta mladih te njihova uključivanja u društvo. Bit će istaknuti novi, suvremeni i privlačni načini rada u sklopu rada s mladima, uključujući internetske prakse u radu s mladima, kako bi se u obzir uzeli novi trendovi u životu mladih te maksimalno povećao doseg rada s mladima kako bi se u njegove aktivnosti uključio veći broj mladih.	druga polovica 2016.: (mog.) zaključci Vijeća	E1
Uzajamno učenje Nove prakse u radu s mladima i rad na tome da rad s mladima postane privlačniji mladim ljudima	prva polovica 2017.: Izvješće o postojećim praksama s osvrtom na trendove i preporuke o provedbi u svakodnevnom radu s mladima	E2

⁽¹⁾ Koji uključuju teške i česte psihijatrijske probleme, psihičke tegobe i (privremenu) psihičku nemogućnost funkcioniranja u razdobljima velikih životnih izazova ili kriza.

Metoda rada/instrument		Očekivani rezultat i ciljani datum	Ime polja
Stručna skupina „Rizici, mogućnosti i posljedice digitalizacije za mlade, rad s mladima i politiku za mlade”		druga polovica 2017.: Izvješće stručne skupine	E3
Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza Studija Komisije o utjecaju interneta i društvenih medija na sudjelovanje mladih i rad s mladima		prva polovica 2018.: izvješće	E4
Vijeće i pripremna tijela Vijeća Razvoj inovativnih metoda u radu s mladima, uključujući digitalne alate, s ciljem boljeg ispunjavanja potreba i težnji mladih na učinkovitiji, pametan i relevantan način te s ciljem poticanja međusektorske suradnje		prva polovica 2018.: (mog.) Zaključci Vijeća kao odgovor, među ostalim, na gore navedene mjere E3 i E4.	E5
Prioritet F: Doprinos odgovaranju na mogućnosti i izazove koji proizlaze iz sve većeg broja mladih migranata i izbjeglica u Europskoj uniji			
Stručna skupina Definiranje posebnog doprinosa rada s mladima te neformalnog i informalnog učenja odgovaranju na mogućnosti i izazove koji proizlaze iz sve većeg broja mladih migranata i izbjeglica u Europskoj uniji		druga polovica 2018.: — izvješće — (mog.) zaključci Vijeća kao odgovor na navedeno izvješće	F1
Ostalo			
Tema	Instrument/djelovanje	Očekivani rezultat i ciljani datum	
Strategija EU-a za mlade	Uzajamno učenje a. Komisijin prijedlog fleksibilnog okvira	prva polovica 2016.: Formalizacija fleksibilnog okvira za aktivnosti uzajamnog učenja	O1
	Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza b. Preispitivanje strategije EU-a za mlade u sredini razdoblja i preporuka o mobilnosti mladih volontera diljem Europske unije	druga polovica 2016.: (mog.) Zaključci Vijeća kao odgovor a preispitivanje, među ostalim preispitivanje preporuke Vijeća o mobilnosti mladih volontera diljem Europske unije	O2
	c. Izvješće EU-a o mladima	prva polovica 2018.: Zajedničko izvješće EU-a o mladima	O3

Tema	Instrument/djelovanje	Očekivani rezultat i ciljani datum	
Erasmus+	Stvaranje politika na temelju znanja i dokaza Preispitivanje programa Erasmus+ i programa koji su mu prethodili u sredini razdoblja	prva polovica 2018.: Odgovor na navedeno preispitivanje u suradnji s relevantnim sektorima (obrazovanje, osposobljavanje, mladi, sport)	O4

PRILOG II.

Načela koja se odnose na članstvo u stručnim skupinama i funkcioniranje stručnih skupina koje su uspostavile države članice i Komisija u okviru plana rada EU-a za mlade (od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2018.)**Članstvo:**

- Sudjelovanje država članica u radu skupina dobrovoljno je i države članice mogu im se pridružiti u svakom trenutku.
- Države članice koje su zainteresirane za sudjelovanje u radu skupina imenovat će stručnjake za članove pojedinih skupina. Države članice osigurat će da imenovani stručnjaci imaju relevantno iskustvo u odgovarajućem području na nacionalnoj razini. Imenovani stručnjaci osigurat će djelotvornu komunikaciju s nadležnim nacionalnim tijelima. Komisija koordinira postupak imenovanja.
- Svaka stručna skupina može odlučiti pozvati druge sudionike: neovisne stručnjake, predstavnike organizacija za mlade, istraživače u području mladih i druge dionike, kao i predstavnike trećih zemalja. Svaka stručna skupina može predložiti dodavanje drugih sudionika tijekom cijelog razdoblja djelovanja uz uvjet da stručna skupina jednoglasnom odlukom odobri njihovo članstvo.

Mandat

Mandat stručne skupine predložit će Komisija u skladu sa stavkom 12. plana rada, a bit će prilagođen s obzirom na komentare iznesene unutar Radne skupine Vijeća za mlade.

Radni postupci

- Stručne skupine usredotočit će se na pružanje malog broja konkretnih i iskoristivih rezultata na traženu temu.
- Kako bi se proveo ovaj plan rada, svaka stručna skupina bit će odgovorna za imenovanje svojeg predsjedatelja ili supredsjedatelja na prvom sastanku stručne skupine nakon usvajanja plana rada. Izbor predsjednikâ provodit će se otvoreno i transparentno uz koordinaciju Komisije koja djeluje kao tajništvo stručnih skupina. Svaka stručna skupina pripremit će raspored rada u skladu s ovim planom rada.
- Komisija će osigurati stručno znanje i logističku potporu radu skupina. U mjeri u kojoj je to moguće, skupinama pruža potporu drugim prikladnim sredstvima (uključujući studije relevantne za njihovo područje rada).

Izvješćivanje i informiranje

Predsjednici stručnih skupina izvješćivat će Radnu skupinu za mlade o postignutom napretku i ostvarenim rezultatima. Radna skupina Vijeća za mlade pružat će prema potrebi daljnje smjernice stručnoj skupini kako bi se zajamčilo željeni rezultat i vremenski okvir. Čelnike uprava informirat će se o ostvarenim rezultatima.

Dnevni red i izvješća sa sastanaka svih skupina bit će na raspolaganju svim državama članicama bez obzira na opseg njihova sudjelovanja u pojedinom području. Rezultati će se skupina objavljivati.

Rezolucija Vijeća o poticanju političkog sudjelovanja mladih u demokratskom životu Europe

(2015/C 417/02)

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA:

PODSJEĆAJUĆI NA POLITIČKU POZADINU OVOG PITANJA, POSEBNO NA:

1. Rezoluciju Vijeća o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.) ⁽¹⁾ kojom se utvrđuje sudjelovanje kao jedno od područja djelovanja i njegov cilj pružanja potpore sudjelovanju mladih u predstavničkoj demokraciji i civilnom društvu na svim razinama i u društvu u cjelini; i kojom se određuje opća inicijativa poticanja i pružanja potpore uključenosti i sudjelovanju mladih i organizacija mladih u izradi i provedbi politika te daljnjim postupcima u vezi s tim politikama putem kontinuiranog strukturiranog dijaloga s mladima i organizacijama mladih.
2. Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, od 20. svibnja 2014. o planu rada Europske unije za mlade za razdoblje od 2014. do 2015. ⁽²⁾.
3. Zajedničke preporuke četvrtog radnog ciklusa strukturiranog dijaloga, utvrđene na Konferenciji EU-a o mladima u organizaciji luksemburškog predsjedništva, od 21. do 24. rujna 2015. ⁽³⁾.

ISTIČU DA:

4. Demokracija, pluralizam i aktivno građanstvo temeljne su vrijednosti Europske unije. Uključuju vrijednosti slobode izražavanja i tolerancije ⁽⁴⁾ te im je cilj uključenost svih europskih građana. Demokraciju ne treba uzimati zdravo za gotovo i potrebno ju je stalno čuvati i poticati.
5. Mladi u Europi iskazuju opću potporu i vjeru u sustav demokracije i njezina predstavnička tijela, ali iskazuju nezadovoljstvo time kako se u praksi upravlja sustavom te postignutim rezultatima. ⁽⁵⁾
6. Često im je sve teže poistovjetiti se s tradicionalnim kanalima političkog sudjelovanja poput političkih stranaka i sindikata, već se uključuju u alternativne oblike koji im omogućuju više individualnih izbora, poput kampanja, peticija, prosvjeda i trenutačnih događaja čiji je cilj zagovaranje određenih pitanja i opipljive promjene u njihovu životu. ⁽⁶⁾
7. Informacijske i komunikacijske tehnologije, posebno društveni mediji i njihova mobilna upotreba, nude nove mogućnosti za sudjelovanje u političkim procesima i informiranje o njima, ubrzavaju širenje informacija kao i razvoj alternativnih oblika sudjelovanja.

U VEZI S PROCESOM STRUKTURIRANOG DIJALOGA, POTVRĐUJU DA:

8. Strukturirani dijalog jest instrument unutar okvira za europsku suradnju u području mladih s ciljem uključivanja mladih u razvoj politika EU-a. Ishod četvrtog 18-mjesečnog radnog ciklusa o općem tematskom prioritetu „osnaživanja mladih čime se obuhvaćaju pitanja pristupa pravima i važnosti političkog sudjelovanja mladih ⁽⁷⁾” temelji se na rezultatima postignutima savjetovanjima s mladima prije i tijekom talijanskog, latvijskog i luksemburškog predsjedništva kao i na rezultatima konferencija EU-a o mladima u Rimu u listopadu 2014., Rigi u ožujku 2015. i Luxembourg u rujnu 2015. ⁽⁸⁾.
9. Rezultati dijaloga između mladih i predstavnika politika čine važan doprinos ovoj rezoluciji, uključujući perspektive mladih, osoba koje rade s mladima i ostalih stručnjaka u području mladih te omogućuju razvoj učinkovitih politika EU-a temeljenih na dokazima.

⁽¹⁾ SL C 311, 19.12.2009., str. 1.⁽²⁾ SL C 183, 14.6.2014., str. 5.⁽³⁾ 12651/15.⁽⁴⁾ „Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca.”

Ugovor o Europskoj uniji, članak 2.

⁽⁵⁾ Sudjelovanje mladih u demokratskom životu – završno izvješće, London School of Economics, EACEA 2010/13, veljača 2013.⁽⁶⁾ Političko sudjelovanje i građanstvo EU-a: Percepcije i ponašanje mladih, EACEA, Europska komisija, 2013.⁽⁷⁾ SL C 183, 14.6.2014., str. 1.⁽⁸⁾ Dokumenti 14429/14, 8095/15 i 12651/15.

SMATRAJU DA:

10. Europska unija oslanja se na mlade predane načelima demokracije i europskim vrijednostima.
11. Europska politika i politika općenito trebale bi biti otvorene prema potrebama i težnjama mladih. Stoga politička pitanja moraju biti transparentna i priopćena svim građanima, uključujući mlade. Mladi moraju razumjeti pitanja o kojima se raspravlja kako bi se stvorilo zanimanje i olakšao politički angažman. Donositelji odluka iz različitih područja politika i razina politika trebali bi osigurati mogućnosti za sudjelovanje mladih u značajnim procesima donošenja odluka i moraju imati učinak.
12. Koncept političkog sudjelovanja uključuje prije svega zastupljenost mladih u strukturama predstavničke demokracije, to jest sudjelovanje na izborima u ulozi glasača, kandidaturu na izborima i sudjelovanje u političkim strankama. Političko sudjelovanje može se odvijati i članstvom u organizacijama (mladih) koje zagovaraju interese mladih, političkim debatama licem u lice ili na internetu i drugim vrstama oblikovanja mišljenja i kulturnog izričaja. Političko sudjelovanje može se iskusiti i u okviru obrazovnih aktivnosti i mjera u području građanstva i ljudskih prava s ciljem postizanja pozitivnih promjena u društvu.
13. Sudjelovanjem u političkim procesima mladi mogu poboljšati svoje razumijevanje procesa izgradnje mišljenja i različitih interesa u pitanju. Na osobnoj razini razvijaju društvene vještine, odgovornost, samopouzdanje, inicijativu, kritički stav kao i komunikacijske i pregovaračke vještine, osjećaj za kompromis, empatiju i poštovanje tuđeg mišljenja.
14. Karakteristike učinkovitih i stvarnih procesa političkog sudjelovanja mladih uključuju:
 - važnost pitanja i stvarnog učinka na živote mladih,
 - praksu i iskustvo sudjelovanja u svakodnevnom životu u različitim kontekstima kao što su obitelj, zajednica, škola, radno mjesto, rad s mladima i život na lokalnoj razini (politička socijalizacija),
 - razumljive povratne informacije i daljnja djelovanja donositelja odluka,
 - uključivost i jednak pristup za sve mlade uzimajući u obzir rod, etničku, kulturnu, obrazovnu i društvenu pozadinu, spolnu orijentaciju, dob i određene potrebe.
15. Politika za mlade, rad s mladima i organizacije mladih imaju važnu ulogu u tom pogledu promicanjem aktivnog građanstva, pružanjem prilika za političko sudjelovanje i sprečavanjem marginalizacije i nasilne radikalizacije, posebno na lokalnim područjima, gdje se obraćaju mladima kroz otvoreni rad s mladima i terenski rad s ciljem uključivanja mladih u postojeće aktivnosti rada s mladima.
16. Fizička i mentalna dobrobit i zaštita temeljnih potreba, uključujući aspekte obrazovanja i osposobljavanja, zdravlja, zapošljavanja i financijske sigurnosti te društvene integracije nužni su za temeljito i učinkovito sudjelovanje mladih.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRIMA SVOJIH POJEDINAČNIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI I UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

17. Uspostave, provode ili dalje razvijaju nacionalne, regionalne i/ili lokalne strategije, programe, strukture ili druge relevantne mehanizme za osnaživanje političkog sudjelovanja svih mladih, posebno mladih s manje mogućnosti. Ti mehanizmi trebali bi se temeljiti na znanju i dokazima, međusektorskoj suradnji te bi trebali uključivati sve relevantne dionike. Izrada učinkovitih strategija sudjelovanja trebala bi obuhvaćati sudjelovanje ciljne skupine tijekom faza planiranja, provedbe, praćenja i ocjenjivanja. Te strategije mogle bi uključivati sljedeće prioritete.

Formalno obrazovanje i neformalno učenje

18. Potiču i promiču međusektorsku suradnju i partnerstva između pružatelja formalnog obrazovanja, organizacija mladih i pružatelja rada s mladima kako bi se razvili integrirani pristupi u programima građanskog odgoja istodobno uključujući mlade, nastavnike, osobe koje rade s mladima, roditelje i druge relevantne dionike.
19. Osnažuju održive participativne strukture u okruženjima formalnog obrazovanja i neformalnog učenja s ciljem promicanja razvoja socijalnih vještina i kompetencija povezanih s demokratskim vrijednostima i ljudskim pravima kao što su sloboda izražavanja i poštovanje raznolikosti, putem svakodnevnog prakticiranja demokratskih načela.
20. Promiču uspostavu i razvoj organizacija i/ili struktura na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini koje predstavljaju interes studenata prema ustanovama za formalno obrazovanje.

21. Promiču razvoj programa medijske pismenosti kojima se promiče sposobnost kritičke analize informacija u današnjem društvu znanja kao i programe informacijsko-komunikacijske pismenosti čiji je cilj razvoj tehnoloških korisničkih vještina kojima se omogućuje pristup korisnim informacijama na internetu, upravljanje njima, njihovu procjenu i stvaranje.

Lokalne i regionalne mogućnosti za sudjelovanje

22. Omoguće i olakšaju razvoj procesa sudjelovanja kao što su vijeća mladih u uskoj suradnji s lokalnim i regionalnim javnim tijelima kako bi se mladima dala prilika da izraze svoje mišljenje u lokalnim i regionalnim procesima donošenja odluka.
23. Razvijaju i pružaju mogućnosti tvorcima politika za informiranje i osposobljavanje o odgovarajućim metodama i alatima komunikacije i sudjelovanja prilagođenih mladima kako bi se olakšala otvorenost i osjetljivost prema mladima.
24. Razmotre prikladnost snižavanja dobi za glasanje na izborima za lokalna i regionalna javna tijela na 16 godina uz poštovanje nacionalnih okolnosti i nacionalnih pravnih okvira.

Alternativni oblici i e-sudjelovanje

25. Prepoznaju i podrže mlade, rad s mladima i organizacije mladih u razvijanju različitih oblika političkog sudjelovanja uključujući peticije, prosvjede, kampanje kao i upotrebu kulture, umjetnosti i sporta, s obzirom da ti instrumenti omogućuju raznoliko izražavanje mišljenja i različit pristup političkom sudjelovanju, posebno prilikom bavljenja mladima s manje mogućnosti.
26. Razvijaju digitalne alate za političko sudjelovanje mladih zajedno s neposrednim elementima i razvijaju odgovarajuća osposobljavanja za nastavnike, osobe koje rade s mladima, trenere i multiplikatore, a koji rade s različitim ciljnim skupinama u okruženjima formalnog obrazovanja i neformalnog učenja kako bi doprli do mladih na svim razinama; prepoznaju i uključe postojeće kanale informacija za mlade i pružatelje informacija za mlade na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.
27. Uključe područje mladih u provedbu strategije jedinstvenoga digitalnog tržišta za Europu, baveći se temama kao što su digitalne vještine i stručnost, sigurnije korištenje internetom i borba protiv nezakonitih sadržaja kao što su rasizam, ksenofobija i pozivi na nasilje.

Dijalog s donositeljima političkih odluka

28. Podrže, po potrebi, informacijske i komunikacijske procese i alate kojima se mladima omogućuje razumijevanje i odobravanje javnih politika, pri čemu se naglašavaju aspekti relevantni za mlade te učinkovito upotrebljavaju različiti medijski alati te informacijska i komunikacijska tehnologija.
29. Istraže i prošire prilike za dijalog na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini između mladih i donositelja politika iz svih područja politika koja utječu na mlade.
30. Ohrabruju sudjelovanje mladih na izborima i u formalnim strukturama predstavničkih demokracija, poput političkih stranaka, tako da političke stranke imaju veći interes za razvoj prijedloga politika kojima se odgovara na potrebe mladih.
31. Podrže informativne kampanje i događanja za mlade povodom lokalnih, regionalnih, nacionalnih i europskih izbora upotrebom interaktivnih internetskih alata i alata za prijenos sadržaja kao i posebne programe informiranja usmjerene na osobe koje glasuju prvi put i mlade s manje mogućnosti.
32. Razvijaju kulturu donošenja odluka na svim razinama vlasti kojom se podržavaju procesi sudjelovanja „odozdo prema gore” pod vodstvom mladih te koja je otvorena prema neformalnim inicijativama mladih.
33. Promiču programe EU-a kojima se podupiru mladi, poput programa Erasmus+, te osiguravaju da se tim programima podupiru:
 - širenje informacija prilagođenih mladima o tekućim političkim događajima koji utječu na mlade na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini,
 - provođenje informativnih kampanja namijenjenih mladima tijekom nacionalnih i europskih izbora,

- stvaranje i razvoj platformi za zastupanje mladih i organizacija mladih koje predstavljaju interese mladih i lobiraju za njih,
- uključivanje pružatelja operativnih informacija poput nacionalnih struktura informacijskih usluga za mlade i europskih platformi kao što su ERYICA, EYCA; Eurodesk i Europski portal za mlade,
- transnacionalne inicijative mladih i strukturirani dijalog.

Rad s mladima i organizacije mladih

34. Podržavaju i dalje razvijaju prilagođene inicijative za rad s mladima kojima se naglasak stavlja na građanski odgoj i obrazovanje, obrazovanje u području ljudskih prava, međukulturno i međuvjersko obrazovanje, upotrebom neformalnog učenja i metodâ suradničkog učenja, kako bi se potakla integracija mladih u društvo i borilo protiv ekstremističkih tendencija, nasilne radikalizacije i govora mržnje; iskorištavaju dobre prakse koje proizlaze iz postojećih mreža za suradnju u području politika za mlade, poput Europskog centra znanja za politike za mlade (EKCYP) i SALTO-YOUTH Resursnog centra za sudjelovanje.
35. Jačaju sposobnost pružatelja informacija za mlade kako bi se omogućilo širenje informacija o prilikama za političko sudjelovanje, posebno za mlade koji ne pripadaju organiziranim pokretima mladih ili organizacijama mladih.

POZIVAJU KOMISIJU DA:

36. Stavi na raspolaganje informacije o dobrim praksama i uspješnim primjerima projekata u državama članicama u kontekstu programa Erasmus+ o inicijativama čiji je cilj političko sudjelovanje mladih; uzme u obzir druge istraživačke studije i inicijative u tom području te širi njihove rezultate.
37. Sastavi sažeto izvješće o dostupnim istraživačkim studijama uključujući među ostalim studije Skupine europskih istraživača iz područja mladih (Pool of European Youth Researchers), o e-sudjelovanju te o nizu različitih alata digitalnih medija i internetskih alata kao i analizu toga kako mladi upotrebljavaju te alate, kako bi se dobio pregled postojećih i učinkovitih metodologija.
38. Utvrdi poseban doprinos rada s mladima te neformalnog i informalnog učenja poticanju aktivnog građanstva i sudjelovanja mladih u raznolikim i tolerantnim društvima te sprečavanju marginalizacije i radikalizacije koje za posljedicu potencijalno mogu imati nasilno ponašanje.
39. Objavi putem lako dostupnih komunikacijskih alata informacije prilagođene mladima kojima se razjašnjavaju i/ili objašnjavaju razvoji u različitim politikama EU-a i odlukama EU-a koje posebno utječu na mlade, kako bi se učinili transparentnima i razumljivima.

PRILOG I.

POLITIČKA POZADINA

1. Ugovor o funkcioniranju Europske unije čijim se člankom 165. propisuje da djelovanje Unije ima za cilj „poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu Europe”.
 2. Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta u kojoj se iznosi pravo djece i mladih na slobodno izražavanje svojeg mišljenja o svim pitanjima koja se na njih odnose.
 3. Komunikacija Komisije od 28. travnja 2015. o europskom programu sigurnosti u kojoj se navodi da je sudjelovanje mladih ključno u sprečavanju nasilne radikalizacije promicanjem zajedničkih europskih vrijednosti, poticanjem socijalne uključenosti te jačanjem međusobnog razumijevanja i tolerancije.
 4. Pariška deklaracija ministara obrazovanja Europske unije od 17. ožujka 2015. o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije putem obrazovanja.
 5. Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, od 20. svibnja 2014. o pregledu procesa strukturiranog dijaloga, uključujući socijalno uključivanje mladih u kojoj je utvrđeno da je opći prioritet za 18-mjesečni ciklus od 1. srpnja 2014. do 31. prosinca 2015. osnaživanje mladih čime se obuhvaćaju pitanja pristupa pravima i važnosti političkog sudjelovanja mladih.
 6. Deklaracija Druge europske konvencije o radu s mladima (Bruxelles, 27. – 30. travnja 2015.) u kojoj je navedeno da je sudjelovanje jedno od glavnih načela rada s mladima, s obzirom na to da su sudionici Konvencije uvjereni da se rad s mladima može dalje razvijati samo ako se mladi aktivno uključe od samog početka na svim razinama – europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj.
-

PRILOG II.

**PRIORITET EUROPSKOG STRUKTURIRANOG DIJALOGA U PODRUČJU MLADIH U RAZDOBLJU OD
1. SIJEČNJA 2016. DO 30. LIPNJA 2017.**

U području mladih postoji uhodana praksa suradnje predsjedništva u kontekstu strukturiranog dijaloga između javnih tijela i mladih. Opći tematski prioritet europske suradnje za strukturirani dijalog u području mladih za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2017. bit će „Omogućavanje svim mladima da sudjeluju u raznolikoj, povezanoj i uključivoj Europi – spremni za život, spremni za društvo”. U toj temi održava se izvješće EU-a o mladima i u obzir se uzimaju povratne informacije iz faze prethodnog savjetovanja koju je proveo predstojeći trio predsjedništava. Ta će tema biti zajednička nit koja će osigurati kontinuitet i dosljednost u radu triju predsjedništava, u skladu s planom rada EU-a za mlade za razdoblje od 2016. do 2018.

PRILOG III.

**NAČELA EUROPSKOG STRUKTURIRANOG DIJALOGA U PODRUČJU MLADIH U RAZDOBLJU OD
1. SIJEČNJA 2016. DO 30. LIPNJA 2017.**

1. Pojednostavljenu 18-mjesečnu arhitekturu u okviru suradnje trija predsjedništava o strukturiranom dijalogu trebalo bi održavati i dalje razvijati kako bi se osigurao kontinuitet općeg tematskog prioriteta te kako bi se omogućilo bolje upravljanje vremenom za nacionalne radne skupine u savjetovanju s mladima.
 2. Kako bi se poboljšala reprezentativnost i raznolikost mladih u tom procesu, trebalo bi uložiti daljnje napore u obuhvaćanje različitih ciljnih skupina na koje opći prioritet utječe, uključujući upotrebu savjetovanja putem interneta u kombinaciji sa sastancima licem u lice, metoda koje kombiniraju različite načine izražavanja i lokalna savjetodavna događanja koja uključuju lokalne nevladine organizacije, organizacije (za informiranje) mladih, lokalne vlasti i nacionalne radne skupine.
 3. Kako bi se obogatila kvaliteta ishoda strukturiranog dijaloga, osobe koje rade s mladima, stručnjaci za mlade, akademski stručnjaci, profesionalni pružatelji usluga za mlade i relevantne organizacije mladih na koje utječe opći prioritet trebali bi sudjelovati u savjetovanjima i, prema potrebi, konferencijama EU-a o mladima.
 4. Kako bi se olakšalo daljnje djelovanje nakon ishoda strukturiranog dijaloga, trio predsjedništava trebao bi obavješćivati mlade koji su sudjelovali u procesima savjetovanja i na konferencijama EU-a o mladima, putem napomene ili drugih sredstava komunikacije, o opsegu u kojem su Vijeće i Komisija u trećoj fazi ciklusa razmotrili konačan ishod strukturiranog dijaloga.
 5. Kako bi se osigurao učinkovit utjecaj strukturiranog dijaloga, trio predsjedništava trebao bi, prema potrebi, uključiti druge aktere EU-a kao što su Europski parlament, Vijeće i Komisija.
 6. Opći prioritet za sljedeći ciklus trija predsjedništava (1. srpnja 2017. – 31. prosinca 2018.) trebalo bi utvrditi prije početka mandata i podnijeti u prikladno vrijeme na savjetovanje mladima i nacionalnim radnim skupinama prije donošenja.
-

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

VIJEĆE

Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije iz 2015. o provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.)

(2015/C 417/03)

Ljudski i društveni kapital mladih ljudi jedan je od najboljih uloga Europe za budućnost. Europska unija i njezine države članice moraju ulagati u potencijal koji 90 milijuna mladih Europljana predstavlja u smislu vještina, kreativnosti i raznolikosti.

Gospodarska je kriza posebno teško pogodila mlade. Povećala se razlika između onih s više i onih s manje mogućnosti. Neki su mladi sve više isključeni iz društvenog i građanskog života. Što je još gore, nekima prijete isključenost, marginalizacija ili čak nasilna radikalizacija.

Zbog toga su Komisija i države članice i nastavile suradnju u razdoblju 2013. – 2015. kako bi poboljšale zapošljivost mladih, njihovu integraciju na tržište rada te njihovu socijalnu uključenost i sudjelovanje. S obzirom na sve veće socioekonomske razlike, politikom se i dalje moraju rješavati duboki društveni problemi s kojima se mnogi mladi suočavaju. Moramo pronaći održiva rješenja za borbu protiv nezaposlenosti mladih, povećati socijalnu uključenost i spriječiti nasilnu radikalizaciju mladih. Da bi se to postiglo, potrebna je sustavnija suradnja u okviru niza politika na razini EU-a i država članica, kao što su zapošljavanje, obrazovanje, osposobljavanje, nediskriminacija, socijalna politika, građanstvo (uključujući građanstvo Unije) i mladi, ali i kultura, sport i zdravlje.

U razdoblju od 2016. do 2018. cilj okvira suradnje za mlade⁽¹⁾ trebalo bi biti osnaživanje sve različitijih mladih, posebno onih kojima prijete isključenost. Trebalo bi im pomoći u pronalasku kvalitetnih radnih mjesta i u sudjelovanju u društvenom životu. Financiranjem EU-a u okviru programa Erasmus+ nadopunit će se politička suradnja u području rada s mladima, volonterskih aktivnosti i sudjelovanja u demokratskom životu. Ostalim instrumentima, Europskim socijalnim fondom (ESF) te Inicijativom za zapošljavanje mladih (YEI), osigurat će se sredstva namijenjena uključivanju mladih na tržište rada i razvoju njihova ljudskog kapitala.

1. Uvod

EU podupire zapošljavanje, zapošljivost i socijalnu uključenost mladih, posebno u okviru svojeg plana za radna mjesta, rast i ulaganja te u okviru strategije Europa 2020., kao i sredstvima EU-a u okviru, primjerice, programa Erasmus+, ESF-a i YEI-ja.

Nadalje, EU podupire, koordinira i nadopunjuje djelovanja država članica putem okvira za suradnju u području mladih, u skladu s člancima 6. i 165. UFEU-a. Okvirom za suradnju EU i države članice pozivaju se da:

— stvaraju više jednakih mogućnosti za sve mlade tijekom obrazovanja i na tržištu rada te

⁽¹⁾ Rezolucija Vijeća od 27. studenoga 2009. o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.), SL C 311, 19.12.2009., str. 1.

— promiču aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i solidarnost svih mladih.

S pomoću mjera koje uključuju prikupljanje dokaza, uzajamno učenje i dijalog s mladima, tim se okvirom podupire djelovanje u osam područja: obrazovanju i osposobljavanju, zapošljavanju i poduzetništvu, zdravlju i dobrobiti, sudjelovanju, volonterskim aktivnostima, socijalnoj uključenosti, mladima i svijetu te kreativnosti i kulturi.

U ovom se izvješću ocjenjuje napredak u postizanju ciljeva i prioriteta okvira za suradnju u razdoblju 2013. – 2015. na temelju procjene situacije mladih i političkih mjera poduzetih na razini EU-a i država članica.

2. Mladi Europljani danas ⁽²⁾

Od 2013. kriza je nastavila snažno utjecati na mlade. Prijelaz iz djetinjstva u odraslu dob sve je složeniji i sve se više razlikuje od osobe do osobe, a od 2008. taj je trend mnogo izraženiji nego prije. Ti su prijelazi obilježeni ključnim promjenama od obrazovanja do zaposlenja, od financijske ovisnosti do upravljanja vlastitim sredstvima – i potrebom za osamostaljenjem, zbog čega su mladi izloženi promjenjivim gospodarskim, socijalnim i okolišnim uvjetima. Politikama bi se trebalo pratiti mlade na tom putovanju i pomoći im da ostvare svoj puni potencijal.

Iz podataka u nastavku vidjeti se situacija mladih u dobi od 15 do 29 godina. ⁽³⁾

Ova generacija mladih bolje je obrazovana od bilo koje prijašnje...

Na temelju pokazatelja obrazovanja vidljivi su pozitivni trendovi. Iako u EU-u i dalje postoje znatne razlike, sada se smanjuje broj mladih koji rano napuštaju školovanje. ⁽⁴⁾

Stopa završavanja visokog obrazovanja porasla je s 33,8 % u 2010. na 37,9 % u 2014. ⁽⁵⁾ Iako je stopa nezaposlenosti u EU-u porasla za osobe sa završenim tercijarnim obrazovanjem, ona je i dalje mnogo niža nego u slučaju osoba s najnižim razinama obrazovanja. Međutim, te se skupine mogu suočiti i s nedovoljnom zaposlenošću i sa situacijom u kojoj su prekvalificirani za prilike koje im se pružaju na tržištu rada.

Mnogi mladi grade društvene mreže u kojima se globalna povezanost kombinira s lokalnim korijenima: 2014. je 82 % mladih sudjelovalo u internetskim društvenim mrežama. Mladi ljudi pronalaze nove načine za sudjelovanje u politici, često upotrebom društvenih medija, ali uglavnom glasuju manje nego starije generacije. No mnogi i dalje aktivno sudjeluju u svojoj lokalnoj zajednici: 2014. otprilike ih je polovina bila članom najmanje jedne organizacije, a četvrtina ih je volontirala. ⁽⁶⁾ Ta diferencirana slika angažmana mladih dovodi u pitanje trenutno poimanje koncepta građanstva.

... ali zbog krize su nastale nove podjele

Mnogi mladi teško pronalaze kvalitetna radna mjesta, zbog čega je njihov put prema samostalnosti mnogo teži. Iako je nezaposlenost mladih u većini država članica smanjena nakon rekordnih vrijednosti u 2013., i dalje je vrlo zabrinjavajuća. Posao ne može pronaći 8,7 milijuna mladih Europljana ⁽⁷⁾, a udio onih kojima prijeti dugoročna nezaposlenost ili nesvojevoljan rad na nepuno radno vrijeme i dalje je visok.

Ukupno 13,7 milijuna mladih nije zaposleno, ne obrazuje se niti se osposobljava (NEET-ovi). ⁽⁷⁾ Gotovo 27 milijuna mladih izloženo je riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Stope siromaštva veće su među mladima nego u cjelokupnom stanovništvu, a zbog nesvojevoljnog rada na nepuno radno vrijeme ili produljenog rada na određeno vrijeme toj generaciji prijeti dugoročno siromaštvo. ⁽⁸⁾

⁽²⁾ Detalje i izvore podataka na kojima se temelji analiza možete pronaći u radnom dokumentu službi Komisije SWD(2015)169 o položaju mladih u EU-u.

⁽³⁾ Ako nije navedeno drugačije.

⁽⁴⁾ Pokazatelj Eurostata „Osobe koje rano prekinu obrazovanje i osposobljavanje”, pao je s 13,9 % u 2010. na 11,1 % u 2014. za dobnu skupinu od 18 do 24 godine (visoki postoci i dalje su prisutni posebno u Španjolskoj, Italiji, Malti, Portugalu i Rumunjskoj).

⁽⁵⁾ Eurostat, stanovništvo u dobi od 30 do 34 godine sa završenim tercijarnim obrazovanjem.

⁽⁶⁾ Flash Eurobarometar 408, 2014.

⁽⁷⁾ Eurostat, 2014.

⁽⁸⁾ *Rising inequality: youth and poor fall further behind (Sve veća nejednakost: mladi i siromašni sve više zaostaju)*, OECD, 2014.

Neaktivnost, siromaštvo i isključenost ne pogađaju sve jednako. Oni koji od početka života imaju manje mogućnosti obično zapadaju i u nove teškoće. Mladi migrantskog podrijetla, sa slabim uspjehom u obrazovanju ili sa zdravstvenim problemima imaju veće izgleda da postanu NEET-ovi. ⁽⁹⁾ Nezaposlenost mladih koji su rođeni u određenoj državi članici, ali su im roditelji useljenici, gotovo je 50 % veća nego za ostale mlade u EU-u. ⁽¹⁰⁾

Sve je veća razlika između, s jedne strane, mladih koji studiraju, uvjereni su da će pronaći posao te sudjeluju u društvenom, građanskom i kulturnom životu i, s druge strane, onih koji imaju male izgleda da će voditi ispunjen život i kojima prijete isključivanje i marginalizacija.

Zbog tih razlika postoji opasnost od uništavanja društvenog tkiva i održivog dugoročnog gospodarskog rasta. ⁽¹¹⁾ Budući da je stanovništvo Europe sve starije, sve je potrebnije i hitnije postići integraciju svih mladih ljudi, uz istodobno poštovanje njihovih različitosti.

Mladi koji se u toj podjeli nalaze u lošijem položaju teže mogu izraziti svoja politička mišljenja. Što su manje obrazovani ili manje uključeni u društvene aktivnosti, manje sudjeluju u glasovanju, volontiranju i kulturnim aktivnostima. ⁽¹²⁾ Primjerice, NEET-ovi imaju manje povjerenja u javne ustanove i manje sudjeluju u društvenim i građanskim aktivnostima nego njihovi vršnjaci.

Nijednom se politikom ne rješava problem, ali sve politike mogu pomoći u njegovu rješavanju

Svi mladi zaslužuju poštene i jednake prilike, ali za to je potrebno dugoročno ulaganje. EU i države članice, svatko u svojem području nadležnosti, moraju aktivirati sve politike kojima bi se mogli poboljšati izgledi za budućnost mladih.

Kako bi se noviji znakovi oporavka pretvorili u trajan i održiv rast, EU je poduzeo mjere za poticanje otvaranja radnih mjesta, rasta i ulaganja, uključujući nastojanja da se mladima olakša dobivanje kvalitetnih poslova. EU i države članice mogu svoje napore temeljiti na Garanciji za mlade, ⁽¹³⁾ Europskom socijalnom fondu i Planu ulaganja za Europu.

Radna mjesta su ključna, ali ne uvijek i dovoljna da bi se osigurala potpuna uključenost. Obrazovanjem i osposobljavanjem mladima se mogu pružiti vještine potrebne na tržištu rada te se mogu lakše prevladati nejednakosti i promicati uzlazna društvena mobilnost. U području obrazovanja i osposobljavanja u cijelom EU-u najveći je izazov ulagati i modernizirati dovoljno brzo da bi se ostvario taj potencijal. ⁽¹⁴⁾ Politikom za mlade, koja se primjenjuje izvan učionica, može se pomoći mladima da steknu pravu kombinaciju vještina koje će ih pripremiti za život i rad.

Mladi bi trebali imati mogućnost odrastati u uključivim i pluralističkim zajednicama, temeljenima na europskim demokratskim vrijednostima, vladavini prava i temeljnim pravima. Kako bi se očuvali tolerancija, raznolikost i međusobno poštovanje, u Europski program sigurnosti uključene su mjere za rješavanje temeljnih uzroka ekstremističkog nasilja i sprečavanje radikalizacije, uključujući promicanje uključenosti i sudjelovanja mladih. ⁽¹⁵⁾ S obzirom na ovogodišnje terorističke napade, počevši od onih u Parizu i Kopenhagenu, još je važnije raditi na rješavanju tih složenih izazova. U deklaraciji donesenoj u Parizu u ožujku 2015. ministri obrazovanja država članica EU-a i Komisija obvezali su se poduzeti daljnje mjere za očuvanje europskih vrijednosti.

3. Djelovanje EU-a i država članica 2013. – 2015. ⁽¹⁶⁾

3.1 Mjere EU-a: zapošljivost, uključenost i sudjelovanje

Mjere u svim područjima politika EU-a

Zapošljavanje i zapošljivost mladih bili su glavni prioriteti i u razdoblju 2013. – 2015.

⁽⁹⁾ „NEET-ovi”, Eurofound, 2012. i OECD, 2015.

⁽¹⁰⁾ *Indicators of immigrant integration 2015 – Settling in* (Pokazatelji integracije useljenika 2015. – integracija), zajednička studija OECD-a i Europske komisije.

⁽¹¹⁾ *In it together: why less inequality benefits all* (Svi smo u tome zajedno: zašto svi imaju koristi od smanjenja nejednakosti), OECD, svibanj 2015.

⁽¹²⁾ Flash Eurobarometer 408, 2014.

⁽¹³⁾ Preporuka Vijeća o uspostavi Garancije za mlade, SL C 120, 26.4.2013., str. 1.

⁽¹⁴⁾ Zajedničko izvješće o obrazovanju i osposobljavanju do 2020., COM(2015) 408.

⁽¹⁵⁾ COM(2015) 185.

⁽¹⁶⁾ Detaljniji podaci dostupni su u radnom dokumentu službi Komisije (SWD(2015)168) o rezultatima otvorene metode koordinacije u području mladih; http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/report_en.htm.

Kako bi se poboljšali obrazovni rezultati i postigli glavni ciljevi strategije Europa 2020., države članice poduzele su mjere u okviru europskog semestra za smanjenje broja mladih koji rano napuštaju školovanje i promicanje završavanja visokog obrazovanja. Njihova se nastojanja temelje na strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja, kao i na programu Erasmus+. Nakon Preporuke Vijeća o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja države članice počele su od 2012. uvoditi mjere kojima bi se mladima omogućilo da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste sve što nauče izvan formalnog obrazovanja.

EU-u i državama članicama cilj je bio smanjiti nezaposlenost mladih olakšavanjem prijelaza iz obrazovnog sustava na tržište rada. Garancija za mlade uvedena je 2013. kao strukturni okvir putem kojeg će se mladima u roku od četiri mjeseca od završetka obrazovanja ili prestanka radnog odnosa ponuditi radno mjesto, naukovanje, pripravništvo ili daljnje obrazovanje. U okviru ESF-a i YEL-ja izdvojeno je najmanje 12,7 milijardi EUR za aktiviranje i zapošljavanje mladih. Oko 27 milijardi EUR iz ESF-a utrošit će između 2014. i 2020. za obrazovne mjere. Mladi će imati i neizravne koristi od oko 11 milijardi EUR iz ESF-a namijenjenih financiranju drugih inicijativa kao što su modernizacija službi za zapošljavanje ili podupiranje samozapošljavanja. Očekuje se da će se mjerama u okviru YEL-ja potaknuti suradnja različitih institucija i službi kako bi se posebno NEET-ovima pružila integrirana pomoć.

Europski savez za naukovanje od 2013. dobiva potporu privatnog sektora, a Preporukom Vijeća o kvalitativnom okviru za pripravništvo iz 2014. ⁽¹⁷⁾ nastoji se omogućiti kvalitetno učenje i poštene uvjete rada. Komisija je poboljšala informacije za mlade koji traže posao u okviru sustava EURES za razmjenu informacija o ponudama za posao i pokrenula stranicu „Vaš prvi posao preko EURES-a” kako bi se mladima pomoglo pri traženju posla u inozemstvu.

U skladu s Europskim programom sigurnosti i Pariškom deklaracijom, države članice obvezale su se povećati napore za poticanje uključenosti i sudjelovanja svih mladih u društvu. Mjerama koje uključuju Europski tjedan mladih Komisija je potaknula civilno društvo na rad na uključenosti, građanstvu i međukulturnom dijalogu. Za sva ta područja bit će dodijeljeno više sredstava u okviru programa Erasmus+. Tim je naporima nadopunjen rad Mreže za osvježavanje o radikalizaciji (RAN) koju financira EU i koja ukazuje na preventivnu ulogu obrazovanja i poučavanja kritičkom mišljenju i demokratskim vrijednostima u borbi protiv radikalizacije. Komisija u tom kontekstu naglašava važnost poticanja mladih na kritičko razmišljanje o ekstremističkim porukama ⁽¹⁸⁾ i potencijal programa Erasmus+ da posluži kao potpora mobilnosti u svrhu učenja i partnerstvima među dionicima, čime se na kraju može pomoći mladima da budu otporniji na ekstremističke stavove ⁽¹⁹⁾.

Posebne mjere u okviru politike za mlade

Suradnja u EU-u usmjerena je na društvenu uključenost i osnaživanje mladih, uključujući njihov pristup pravima i mogućnost sudjelovanja u politici. Vijeće je pozvalo na veći doprinos politike za mlade ciljevima strategije Europa 2020. i potvrdilo svoju namjeru da se poveća uključenost NEET-ova i promiče poduzetništvo mladih.

Rad s mladima od 2013. ima istaknuto mjesto u planu EU-a za mlade. Iz rezultata jedne studije Komisije vidljiva je vrijednost koju rad s mladima ima za mlade u različitim aspektima njihova života ⁽²⁰⁾, a 2015. na drugoj Europskoj konvenciji o radu s mladima utvrđeni su najveći izazovi i pozvalo se na donošenje Europskog plana za rad s mladima. ⁽²¹⁾ Nadalje, Vijeće je pozvalo Komisiju da razmotri podnošenje prijedloga za preporuku Vijeća o radu s mladima, s obzirom na rezultate odgovarajućih istraživanja i rad stručne skupine.

S obzirom na zabrinutost zbog povlačenja mladih iz tradicionalnih oblika sudjelovanja, Komisija je prikupila dokaze ⁽²²⁾ da su oni i dalje zainteresirani za sudjelovanje, ali žele više drugačijih načina sudjelovanja. Na tvorcima je politika da otkriju kako na to najbolje odgovoriti. Rezolucija Vijeća iz 2015. o poticanju političkog sudjelovanja mladih u demokratskom životu Europe pruža okvir za odgovor na taj izazov.

⁽¹⁷⁾ SL C 88, 27.3.2014., str. 1.

⁽¹⁸⁾ COM(2013) 941 „Sprečavanje radikalizacije koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma: Jačanje odgovora Europske unije”.

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/about-ran/ran-prevent/index_en.htm

⁽²⁰⁾ Studija *Value of youth work in the EU (Vrijednost rada s mladima u EU-u)*, 2014.; izvješća stručne skupine o kreativnom i inovativnom potencijalu mladih i kvalitativnim pristupima u radu s mladima.

⁽²¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8491-2015-INIT/en/pdf>

⁽²²⁾ Studija *Youth participation in democratic life (Sudjelovanje mladih u demokratskom životu)*, 2013.

Od politike do promjena u praksi: Erasmus+

EU je 2014. pokrenuo program Erasmus+ za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. S proračunom od 14,7 milijardi EUR za razdoblje do 2020., Erasmus+ služi kao potpora mobilnosti u svrhu učenja za četiri milijuna mladih ljudi i obrazovnih radnika, pri čemu je 10 % proračuna namijenjeno aktivnostima za mlade, u okviru kojih se, prema procjenama, financira 400 000 sudionika u razmjenama mladih i 100 000 sudionika u Europskoj volonterskoj službi (EVS). To predstavlja porast financiranja od 80 % u odnosu na prethodni program Mladi na djelu.

U okviru programa Erasmus+ politika i programi povezani su bolje nego prije. Financiraju se strateška partnerstva između pružatelja usluga obrazovanja, čime se potiče međusektorska suradnja. Potvrdom Youthpass ⁽²³⁾ i dalje se podupire priznavanje neformalnog i informalnog učenja: nacionalne agencije za mlade od njezina su uvođenja izdale gotovo 250 000 takvih potvrda. Kako bi se proširio učinak potvrde Youthpass, Vijeće je predložilo njezino uvođenje u druge sektore te potporu upotrebi nacionalnih alata za priznavanje po uzoru na nju.

Širenje dosega

Upotrebom *online* i *offline* alata Komisija je željela bolje informirati mlade o mogućnostima koje su im dostupne u okviru politika i programa EU-a. Što je još važnije, Komisija je željela čuti njihova mišljenja i ideje. S 1,5 milijuna jedinstvenih posjetitelja u 2014., Europski portal za mlade postao je nositelj tih aktivnosti; na njemu se oglašavaju prilike za prekogranično volontiranje i nude poveznice na informacije EURES-a o ponudama za poslove i pripravništva. Komisija je u 2015. prikupljala ideje mladih u „laboratorijima ideja” tijekom Europskog tjedna mladih, u kojem je ukupno sudjelovalo 137 000 ljudi na događajima i još 1,2 milijuna ljudi putem društvenih medija.

Komisija će dodatno poboljšati dizajn i funkcionalnost Europskog portala za mlade i drugih internetskih platformi. Bliskije će surađivati s mrežama koje su u izravnom kontaktu s mladima, kao što je mreža Eurodesk s 1 200 informacijskih stručnjaka.

3.2 Djelovanja država članica

Države članice sve više uvode transverzalne politike za mlade koje su prvenstveno usredotočene na zapošljavanje te društvenu i građansku uključenost. Poduzele su mnoge mjere za integraciju mladih na tržište rada, često kao dio programa Garancije za mlade i uz potporu sredstava EU-a dostupnih u okviru ESF-a i YEL-ja. Osim toga, 2014. provedeno je 18 manjih pokusnih projekata uz izravnu potporu Komisije. Sve su države članice dostavile planove provedbe Garancije za mlade. Napredak u njihovoj provedbi procjenjuje se u okviru Europskog semestra. Većina je država članica uključila organizacije mladih i za mlade, a njih dvije trećine uključilo je službe za mlade u partnerstva uspostavljena u sklopu Garancije za mlade.

Kao odgovor na zabrinutost zbog sve veće društvene isključenosti mladih gotovo su sve države članice poduzele mjere za povećanje uključenosti NEET-ova. Većina je nastojala poboljšati pristup mladih kvalitetnim uslugama, a njih 80 % poduprla je rad s mladima i centre za mlade. Međutim, rad s mladima otežan je jer su u cijeloj Europi smanjena njemu namijenjena sredstva ⁽²⁴⁾, a zbog sve većeg udjela mladih kojima prijete siromaštvo i isključenost povećana je potreba za intervencijom.

Kad je riječ o sudjelovanju, 27 država članica razvilo je mehanizme za dijalog s mladima. Njih 25 pružilo je javnu potporu organizacijama mladih i za mlade, a dvije trećine promicalo je upotrebu internetskih medija i pružilo veće mogućnosti za raspravu. Iako su države članice nastojale uključiti mlade iz cijeloga socioekonomskog spektra, s obzirom na trajno niže stope sudjelovanja nekih skupina, tvorci politika na svim razinama još mogu učiniti više da bi se uključile slabo zastupljene skupine.

4. Upravljanje okvirom za suradnju u području mladih i njegova provedba u razdoblju 2013. – 2015.

Izješća država članica o provedbi okvira za suradnju čvrsta su osnova za nastavak suradnje EU-a u području mladih. Tim se okvirom na temelju relevantnih dokaza i razmjena iskustava pomoglo unapređenju nacionalnih planova za mlade i poboljšala se međusektorska suradnja za potporu mladima.

⁽²³⁾ Youthpass je alat za priznavanje neformalnog i informalnog učenja u radu s mladima, a upotrebljava se za projekte koji se financiraju iz odjeljka za mlade programa Erasmus+. <https://www.youthpass.eu/hr/youthpass/>.

⁽²⁴⁾ Studija Value of Youth Work in the EU (Vrijednost rada s mladima u EU-u), 2014.

Da bi se povećala učinkovitost provedbe okvira, Komisija i države članice mogle bi poboljšati razmjenu relevantnih podataka i drugih dokaza izvan područja mladih. Oni bi im istodobno mogli poslužiti kao osnova za politike za mlade koje bi bile više usmjerene na rezultate. I Komisija i države članice trebale bi podupirati veću uključenost problematike mladih u druge politike. Na razini EU-a može se povećati raznolikost uzajamnog učenja, primjerice stvaranjem dodatnih prilika za uzajamno učenje prilagođenih različitim potrebama država članica. Strukturirani dijalog s mladima trebao bi biti uključiviji.

Glavne aktivnosti i instrumenti detaljnije se analiziraju u nastavku.

Okvir kao temelj za plan

Okvirom se dao snažan poticaj nacionalnim planovima za mlade. Od 2010. gotovo su sve države članice uvele inicijative ili alate u tom području. U dvije trećine država članica okvirom su potvrđeni prioriteti nacionalne politike za mlade, a u jednoj trećini država članica on je imao utjecaja na lokalnoj i regionalnoj razini. Jednako je država članica izmijenilo svoju nacionalnu politiku za mlade u skladu s okvirom.

Okvirom je potaknuta međusektorska suradnja. Gotovo sve države članice imaju institucionalizirane mehanizme kojima se osigurava međusektorski pristup politici za mlade, kao što su međudjelne strukture i redoviti sastanci među ministarstvima.

Prvi Plan rada EU-a za mlade (2014. – 2015.) koji je donijelo Vijeće bio je usmjeren na poboljšanje provedbe okvira, a u njegovim je aktivnostima sudjelovala većina država članica. Njih 23 smatrale su da su ciljevi Plana rada uspješno postignuti te da dobro odražavaju nacionalne prioritete, ali neke su upozorile na opasnosti nedosljednih ili usporednih pristupa tom devetogodišnjem okviru.

Stvaranje politika utemeljenih na dokazima: kvantitativni i kvalitativni razvoj

Položaj mladih u EU-u redovito se ocjenjuje na temelju 41 pokazatelja o uvjetima koji utječu na mlade. ⁽²⁵⁾ Države članice sve se više koriste tim pokazateljima, iako to još uvijek nije rezultiralo sustavnim politikama za mlade usmjerenima na rezultate.

S pomoću pokazatelja i dodatnih dokaza dobivenih od Eurostata, Eurofounda te u okviru partnerstva između Komisije i Vijeća Europe, posebice analizom Skupine europskih istraživača u području mladih (PEYR), države članice i Komisija mogu lakše prepoznati nove trendove i u skladu s tim prilagoditi svoje prioritete.

Komisija i države članice moraju razmjenjivati te dokaze, koji nadilaze područje politike za mlade, s drugima koji rade s mladima. Na razini EU-a, podaci o mladima ⁽²⁶⁾ dostupni su na novoj pristupačnoj internetskoj stranici. Od 2016. na novoj wiki stranici za mlade bit će dostupne ažurirane informacije o nacionalnim politikama, zakonodavstvu i programima u području mladih. Nju će nadopunjavati novi okvir pokazatelja za praćenje Garancije za mlade, za koji se prvi podaci očekuju krajem 2015.

Uzajamno učenje: razmjena iskustava

Države članice učile su jedne od drugih, ponajviše sudjelovanjem u stručnim skupinama. U razdoblju 2013. – 2015. stručnjaci su raspravljali o načinima podupiranja kreativnog i inovativnog potencijala mladih, pomoći koju rad s mladima pruža mladima koji se u krizi suočavaju s izazovima te o kvaliteti rada s mladima. Rezultati su uključeni u rad u Vijeću te u raspravu u Forumu o obrazovanju, osposobljavanju i mladima. ⁽²⁷⁾ Izvješće iz 2015. o kvaliteti rada s mladima ⁽²⁸⁾ uzeto je u obzir pri izradi Zaključaka Vijeća o jačanju rada s mladima s ciljem osiguravanja povezanih društava ⁽²⁹⁾, za što je potreban referentni alat za usmjeravanje u području kvalitete za nacionalne organizacije za rad s mladima.

Države članice učile su jedne od drugih i u okviru aktivnosti organiziranih u partnerstvu između Komisije i Vijeća Europe. Manje skupine država članica organizirale su posebne razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa, kao što je rad s mladima na lokalnoj razini.

⁽²⁵⁾ SEC(2011) 401.

⁽²⁶⁾ http://ec.europa.eu/youth/dashboard/index_en.htm.

⁽²⁷⁾ Rezolucija Vijeća o Planu rada Europske unije za mlade za razdoblje 2014. – 2015., 20. svibnja 2014.

⁽²⁸⁾ *Quality Youth Work – A common framework for the further development of youth work (Kvalitetan rad s mladima – zajednički okvir za daljnji razvoj rada s mladima)*, http://ec.europa.eu/youth/library/reports/quality-youth-work_en.pdf.

⁽²⁹⁾ Svibanj 2015.

Kako bi se razne aktivnosti uzajamnog učenja što bolje iskoristile, sljedećim planom rada trebalo bi obuhvatiti razvoj fleksibilnog okvira za olakšavanje pristupa informacijama i rezultatima aktivnosti. Ujedno bi trebalo poticati primjenu rezultata i pomoći u povezivanju partnera sa zajedničkim interesima.

Strukturirani dijalog: povećanje dosega i temeljenje dijaloga na političkom programu

Strukturirani dijalog u EU-u između tvorca politika, mladih i njihovih predstavnika općenito se smatra kvalitetnim alatom za slušanje mišljenja mladih. Njegov prvi 18-mjesečni ciklus, koji je završio 2011., pomogao je u oblikovanju kasnijih inicijativa EU-a u području nezaposlenosti mladih. U razdoblju 2013. – 2015. dijalog je bio usmjeren na socijalnu uključenost i osnaživanje mladih, a o preporukama proizašlima iz njega kasnije se raspravljalo u Vijeću.

Strukturirani se dijalog razvio od 2013. te je sada bolje utemeljen u političkom programu za mlade. Broj sudionika više se nego udvostručio te je u posljednjem ciklusu sudjelovalo više od 40 000 mladih, od kojih su mnogi predstavljali veće skupine. Također se osmišljavaju i počinju se pojavljivati nacionalni postupci dijaloga.

Strukturirani dijalog još nije ostvario svoj puni potencijal: još se nije uspjelo doprijeti do šire skupine mladih koji imaju manje mogućnosti i manje političkog utjecaja. Komisija potiče dopiranje do većeg broja mladih dodjeljivanjem bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+ za potporu nastojanjima na nacionalnoj razini te putem internetskog alata za savjetovanje pokrenutog 2014. Sljedeći je izazov praćenje primjene rezultata dijaloga u EU-u i u nacionalnim politikama. Konačno, radi odgovornosti i motiviranja mladih da se nastave angažirati, tvorci politika na svim razinama trebali bi pružiti bolje povratne informacije o svojim odgovorima putem Europskog portala za mlade i nacionalnih radnih skupina. Zaključci iz Izvješća EU-a o mladima za 2015. i privremene ocjene okvira za suradnju EU-a za mlade koja je u tijeku mogu potaknuti buduća poboljšanja strukturiranog dijaloga.

5. Daljnji koraci u suradnji EU-a u području mladih (2016. – 2018.)

Jednake mogućnosti obrazovanja, zaposlenja i sudjelovanja u uključivim zajednicama

Na temelju političkih prioriteta EU-a, izvješća država članica o provedbi navedenog okvira te prikupljenih podataka i dokaza u budućem radnom ciklusu okvira suradnje prioriteti bi trebali biti sljedeći:

- veća društvena uključenost svih mladih, uzimajući u obzir temeljne europske vrijednosti;
- veće sudjelovanje svih mladih u demokratskom i građanskom životu Europe;
- lakši prijelaz mladih iz mladosti u odraslu dob, posebice u vezi s integracijom na tržište rada.

S obzirom na te prioritete i iako je djelovanje država članica i Komisije usmjereno prema svim mladima, poseban naglasak stavlja se na sljedeće skupine:

- mlade kojima prijeti marginalizacija;
- mlade koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET);
- mlade migrantskog podrijetla, uključujući tek pristigle imigrante i mlade izbjeglice.

Komisija i države članice poduzet će mjere u tim područjima, među ostalim putem Plana rada EU-a za mlade, instrumenata okvira i povezivanjem s drugim politikama prema potrebi kako bi se promicalo:

- društvenu uključenost i aktivnosti kojima se nastoji doprijeti do mladih iz različitih sredina, posebno onih koji u nepovoljnom položaju, kako bi se osiguralo njihovo potpuno sudjelovanje u društvenim i građanskim aktivnostima;
- sposobnost rada s mladima, organizacija mladih i za mlade i mreža za mlade da povećavaju uključenost pomaganjem mladima da se angažiraju, volontiraju i pokreću pozitivne društvene promjene u zajednicama;
- priznavanje kvalitetnog rada s mladima, čime se povećava mogućnost dopiranja do mladih i reakcije na buduće društvene, bihevioralne i tehnološke promjene;
- nove oblike sudjelovanja u demokratskim procesima i pristup donošenju političkih odluka upotrebom *online* i *offline* alata,

- razvoj potražnje za vještinama, uključujući građanstvo, medijsku i digitalnu pismenost, kritičko prosuđivanje i međukulturno razumijevanje;
- pristup mladih svojim temeljnim pravima i praksa nediskriminacije i međukulturnog razumijevanja te
- volontiranje, među ostalim u okviru programa EU-a kao što su EVS i nova inicijativa Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a, kao način kombiniranja učenja s građanskim angažmanom ⁽³⁰⁾; veću komplementarnost nacionalnih i međunarodnih subjekata kako bi se povećalo prekogranično volontiranje i bolje povežalo nacionalno volontiranje s EVS-om.

S obzirom na te prioritete, u okviru strukturiranog dijaloga EU-a s mladima trebalo bi promicati uključenost svih mladih u tolerantnim, raznolikim i demokratskim društvima. Sljedećim se dijalogom mora doprijeti do mnogo više skupina mladih, posebno onih koji dosad nisu sudjelovali u dijalogu, među ostalim upotrebom slobodnijih alata za sudjelovanje prilagođenih potrebama i navikama mladih.

Politika za mlade unutar šireg programa EU-a

Politika za mlade ne može funkcionirati izolirano. Nužni su suradnja i nadopunjavanje s politikama u područjima kao što su zapošljavanje, obrazovanje, osposobljavanje, zdravlje i dobrobit, kultura, digitalni mediji, održivi razvoj, građanstvo i sport.

Mehanizmima okvira za suradnju može se poduprijeti takva suradnja. Planom rada EU-a Komisija i države članice mogu dalje provoditi i poboljšavati međusektorske strukture i metode rada. Tako se pridonosi postizanju općih ciljeva u području mladih: stvaranju više jednakih prilika za sve mlade u obrazovanju i na tržištu rada te promicanju aktivnog građanstva, društvene uključenosti i solidarnosti svih mladih.

Europska suradnja u području mladih trebala bi biti dio šireg političkog programa za mlade. Da bi imali stvarnog utjecaja, tvorci politika na razini EU-a i na razini država članica moraju surađivati sa stručnjacima, pružateljima usluga, obrazovnim djelatnicima i poduzećima na terenu kako bi aktivirali resurse i financijska sredstva u cilju dopiranja do kritične mase mladih. Cilj bi im trebao biti stvaranje inovativnih rješenja za složene pojave marginalizacije, isključenosti i nedostatka sudjelovanja.

Na kraju, hitno je potrebno povećati napore. Kako bi se mladima mogla ponuditi stvarna mogućnost da postanu potpuni i angažirani članovi svojih zajednica, potreban je sveobuhvatan pristup za suočavanje s izazovom koji je pred nama. Za to je potreban dosljedan politički program, uz program Erasmus+, Garanciju za mlade i instrumente EU-a za financiranje kojima se može doprijeti do više osoba, kao što su ESF ili YEI. Kad god je to moguće, ti se napori moraju poduprijeti nacionalnim i regionalnim resursima.

⁽³⁰⁾ Na razini EU-a, unatoč udvostručenju broja sudionika u EVS-u, prekogranično volontiranje i dalje je skromno.

Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.)

Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja

(2015/C 417/04)

1. KONTEKST

Europa je suočena s nizom hitnih zadataka: ponovnom uspostavom stvaranja radnih mjesta i gospodarskog napretka, postizanjem održivog rasta, premošćivanjem nedostataka u području ulaganja, jačanjem socijalne kohezije, koordiniranjem odgovora na migracijski tok, posvećivanjem posebne pažnje sprečavanju radikalizacije i nasilja. Europa istodobno mora riješiti dugoročne izazove kao što su starenje, prilagodba digitalnom dobu i konkurentnost u globalnom gospodarstvu utemeljenom na znanju.

Odgovor politika Europe u okviru političkih smjernica Europske komisije pod naslovom „Novi početak za Europu: moj program za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene” ⁽¹⁾ nov je početak. Postoje snažni gospodarski argumenti u prilog tome da bi obrazovanje i osposobljavanje, kao sektor kojim se pogoduje razvoju, mogli imati presudnu ulogu u okviru tog novog programa. Ulaganje u ljudski kapital dobro je potrošen novac. Kvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem potiče se promicanje održivog gospodarskog rasta, kao i održivog razvoja: njima se podupiru istraživanja i razvoj, inovativnost, produktivnost i konkurentnost. Države članice trebale bi izvršiti potrebna ulaganja u sve sustave obrazovanja i osposobljavanja u svrhu poboljšanja njihove učinkovitosti i djelotvornosti u podizanju vještina i kompetencija radne snage, omogućujući im tako da bolje predvide i ispune potrebe dinamičnih tržišta rada koje se brzo mijenjaju u gospodarstvu koje se sve više digitalizira i u kontekstu tehnoloških okolišnih i demografskih promjena. Države članice trebale bi pojačati napore na poboljšanju pristupa kvalitetnom cjeloživotnom učenju te provoditi strategije aktivnog starenja koje omogućuju dulji radni vijek.

Tragični valovi nasilnog ekstremizma početkom 2015. bili su neugodan podsjetnik na ranjivost naših društava. Obrazovanje i osposobljavanje imaju važnu ulogu u osiguravanju da se ljudske i građanske vrijednosti koje dijelimo očuvaju i prenose budućim generacijama, u promicanju slobode mišljenja i izražavanja, socijalne uključenosti i poštovanja drugih, kao i u borbi protiv diskriminacije u svim njezinim oblicima i njezinom sprečavanju, u osnaženom poučavanju tih temeljnih vrijednosti i njihovu prihvaćanju te uspostavljanju temelja za uključivija društva putem obrazovanja, počevši od najranije dobi. ⁽²⁾ Obrazovanje i osposobljavanje mogu pomoći u borbi protiv siromaštva i društvene isključenosti te njihovu sprečavanju, u promicanju međusobnog poštovanja i izgradnji temelja otvorenog i demokratskog društva na kojem počiva aktivno građanstvo.

U isto vrijeme sustavi obrazovanja i osposobljavanja suočavaju se s izazovom osiguravanja jednakog pristupa visokokvalitetnom obrazovanju, posebno uspostavljanjem kontakta s osobama u najnepovoljnijem položaju i integriranjem osoba različitog podrijetla, među ostalim odgovarajućim integriranjem novopristiglih migranata ⁽³⁾, u okruženje za učenje, čime se potiče uzlazna socijalna konvergencija.

S obzirom na navedeno, obrazovanje i osposobljavanje znatno doprinose nizu strategija i inicijativa EU-a, uključujući strategiju Europa 2020., Garanciju za mlade, Inicijativu za zapošljavanje mladih, inicijativu za jedinstveno digitalno tržište, Europski program sigurnosti, Europski migracijski program te Plan ulaganja za Europu, pri čemu se u potpunosti poštuje nadležnost država članica za vlastite sustave obrazovanja i osposobljavanja. Strateškim okvirom za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju do 2020. (ET 2020.) dopunjuju se nacionalne mjere te se međusobnom razmjenom iskustava, uzajamnim učenjem te prikupljanjem dokaza i podataka podupiru države članice u provedbi reformi kojima će se dodatno poboljšati njihovi rezultati.

Obrazovanjem i osposobljavanjem pojedincima se pružaju znanje, vještine i kompetencije kojima im se omogućuje da rastu i da utječu na svoju situaciju tako što im se otvaraju nove perspektive, oprema ih se za budući život, uspostavljaju se temelji za aktivno građanstvo i demokratske vrijednosti te promiču uključenost, pravednost i jednakost.

⁽¹⁾ Predsjednik Komisije Jean-Claude Juncker predstavio ih je Europskom parlamentu 15. srpnja 2014. u Strasbourgu.

⁽²⁾ Deklaracija o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, Pariz, 17. ožujka 2015.

⁽³⁾ Kad god se u ovom tekstu spominju migranti primjenjuje se sljedeće:

Time se ne dovodi u pitanje pravna situacija u vezi s pristupom obrazovanju i osposobljavanju za različite kategorije migranata, kako je utvrđeno u primjenjivom međunarodnom pravu, pravu Europske unije i nacionalnom pravu.

U Komisijinu *Pregledu obrazovanja i osposobljavanja* iz 2015. vidljivo je da i dalje postoje ozbiljni izazovi:

- diljem EU-a 22 % petnaestogodišnjaka postiže nezadovoljavajuće rezultate u matematici. Među učenicima niskog socioekonomskog statusa to iznosi zabrinjavajućih 36,6 %. Osim toga, 18 % petnaestogodišnjaka u EU-u postiže slabe rezultate u čitanju, a 17 % postiže nezadovoljavajuće rezultate u prirodoslovlju. Nezadovoljavajući rezultati u tim područjima učenja 60 % su rašireniji među dječacima nego među djevojčicama; ⁽⁴⁾
- jedna od četiriju odraslih osoba u Europi ulovljena je u zamku niskih kvalifikacija, zamku kojom im se ograničava pristup tržištu rada te istodobno zatvaraju putovi za daljnje obrazovanje ili osposobljavanje. Samo 4,4 % od 66 milijuna odraslih koji su u najboljem slučaju stekli niže sekundarno obrazovanje sudjeluju u obrazovanju odraslih; ⁽⁵⁾
- postotak ranog napuštanja školovanja ⁽⁶⁾ trenutačno je 11,1 %. Iako je postignut dobar napredak prema ostvarenju zajedničkog glavnog cilja u okviru strategije Europa 2020., diljem Europe i dalje postoji više od 4,4 milijuna osoba koje su rano napustile školovanje, a oko 60 % tih osoba neaktivno je ili nezaposleno, što znači veći rizik od socijalne isključenosti i nižeg građanskog angažmana;
- stjecanje visokog obrazovanja ⁽⁷⁾ i dalje se poboljšava i sada je na razini od 37,9 %. Ponovno, postignut je dobar napredak prema postizanju zajedničkog glavnog cilja u okviru strategije Europa 2020., ali zapošljivost osoba s diplomom i dalje stagnira diljem EU-a.

Opsežan pregled stanja strateškog okvira ET 2020. u sredini programskog razdoblja proveden 2014., u koji su bile uključene države članice i ključni dionici te na kojem se temelji ovo izvješće, doveo je do triju glavnih zaključaka:

- potvrđena je vrijednost integriranog okvira kojim su obuhvaćeni obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama. Usklađenost politike od ranog i predškolskog te školskog odgoja i obrazovanja do visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te obrazovanja odraslih nužna je zbog današnje potrebe za fleksibilnošću i propusnošću među iskustvima učenja, čime se poštuje načelo cjeloživotnog učenja;
- četiri strateška cilja okvira ET 2020. (i trenutačne referentne vrijednosti EU-a) i dalje vrijede jer su na sveobuhvatan način usmjeren na budućnost utvrđeni u zaključcima Vijeća iz 2009. o strateškom okviru ET 2020., zbog čega se smatraju solidnom osnovom za aktivnosti u tom okviru do 2020. Međutim, potrebno je preusmjeriti pozornost politike kako bi se obuhvatili aktualni gospodarski izazovi, izazovi u području zapošljavanja te uloga obrazovanja u promicanju jednakosti i uključenosti, kao i u prenošenju zajedničkih europskih vrijednosti, međukulturnih kompetencija i aktivnoga građanstva;
- strateškim okvirom ET 2020. daje se važan doprinos ukupnom programu EU-a za radna mjesta, rast i ulaganja, uključujući europski semestar. U tom pogledu bilo bi moguće pojačati rad na prikupljanju podataka i uzajamnom učenju u pogledu izazova povezanih s reformama, kao i, prema potrebi, relevantnost tog okvira za pojedine zemlje.

S obzirom na gore utvrđene izazove i zaključke u području politike, a kako bi se strateški okvir ET 2020. uspješnije uskladio s političkim mandatom i prioritetima EU-a, u ovom se Zajedničkom izvješću predlaže usmjeravanje europske suradnje u tom okviru do 2020., čime će se radni ciklus te strategije produljiti s tri na pet godina.

2. GLAVNI IZAZOVI KOJIMA SE ODREĐUJE ODABIR BUDUĆIH PRIORITETA

Na temelju pregleda stanja, prepoznajući pritom razlike među državama članicama, u ovom su poglavlju predstavljene glavni događaji i izazovi u području europskog obrazovanja i osposobljavanja koji su doveli do utvrđivanja novih **prioritetnih područja** i **konkretnih pitanja** za nastavak rada do 2020.

Nova *prioritetna područja* su sljedeća:

- relevantno i visokokvalitetno znanje, vještine i kompetencije razvijene tijekom cjeloživotnog učenja, usmjerene na ishode učenja u svrhu zapošljivosti, inovativnosti, aktivnog građanstva i dobrobiti;
- uključivo obrazovanje, jednakost, pravednost, nediskriminacija i promicanje građanskih kompetencija;

⁽⁴⁾ Rezultati OECD-ova istraživanja PISA za 2012.: Izvrsnost putem jednakosti.

⁽⁵⁾ Istraživanje o vještinama odraslih: posljedice za politike obrazovanja i osposobljavanja u Europi, Europska komisija (2013.).

⁽⁶⁾ Udio stanovnika u dobi od 18 do 24 godine koji imaju samo niže sekundarno obrazovanje ili manje od toga i više ne sudjeluju u obrazovanju ili osposobljavanju.

⁽⁷⁾ Postotak osoba u dobi od 30 do 34 godine koje su uspješno završile tercijarnu razinu obrazovanja (Eurostat).

- otvoreno i inovativno obrazovanje i osposobljavanje, uključujući potpuno prihvaćanje digitalnog doba;
- snažna potpora za učitelje i nastavnike, predavače, ravnatelje škola i drugo odgojno-obrazovno osoblje;
- transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija radi olakšavanja mobilnosti u svrhu učenja te mobilnosti radne snage;
- održivo ulaganje, kvaliteta i učinkovitost sustava za obrazovanje i osposobljavanje.

Ta prioritetna područja i konkretna pitanja povezana s njima opisana su u Prilogu ovom izvješću.

2.1 Kvaliteta i relevantnost ishoda učenja ključne su za razvoj vještina i kompetencija

Zbog niskih razina osnovnog znanja i vještina u Europi usporen je gospodarski napredak i ozbiljno ograničeno profesionalno, društveno i osobno ispunjenje pojedinaca. Kako bi se poboljšalo zapošljivost, inovativnost i aktivno građanstvo i oslanjajući se na Preporuku Europskog parlamenta i Vijeća iz 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje, osnovne vještine moraju biti povezane s drugim ključnim kompetencijama i stavovima: kreativnošću, poduzetništvom i inicijativnošću, digitalnim kompetencijama⁽⁸⁾, poznavanjem stranih jezika, kritičkim razmišljanjem, među ostalim putem internetske i medijske pismenosti, te vještinama u kojima se odražavaju rastuće potrebe, kao što su potrebe zelenog gospodarstva te digitalnih sektora i sektora zdravstva.

Kvalitetu ishoda učenja treba poticati tijekom cijelog života. Premda je većina država članica već uvela sveobuhvatne strategije cjeloživotnog učenja, sve bi zemlje trebale razviti takve strategije i osigurati propusnost između različitih oblika i razina učenja te povezanost obrazovanja i osposobljavanja s poslom. Za to su potrebni stalni napor i u području koordinacije i partnerstva među različitim obrazovnim sektorima te između obrazovnih ustanova i relevantnih dionika.

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje (ECEC) početna su točka i jedan od najučinkovitijih načina za poboljšanje rezultata u ključnim kompetencijama, ali to se područje suočava s dvostrukim izazovom širenja pristupa i poboljšanja kvalitete. Pružanje usluga odgoja i obrazovanja za djecu mlađu od tri godine posebno je problematično u nekim zemljama. Kako je predloženo okvirom kvalitete za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koji su razvili stručnjaci država članica tijekom prethodnog radnog ciklusa, ključna područja za daljnji rad mogla bi uključivati poboljšanje pristupa, usredotočenost na osobe u nepovoljnom položaju, profesionalizaciju osoblja i učinkovite sustave upravljanja, kurikuluma, financiranja i praćenja.

Mjere usmjerene na smanjenje ranog napuštanja školovanja uvele su sve države članice, ali njima se u nekim slučajevima ne doprinosi sveobuhvatnim strategijama koje se zahtijevaju u skladu s Preporukom Vijeća iz 2011. (9), ili odgovarajućim politikama koje se temelje na dokazima. Za uspjeh su potrebne dugoročna predanost i međusektorska suradnja usmjerene na odgovarajuću kombinaciju mjera prevencije, rane intervencije i kompenzacije. Politike u vezi s ranim napuštanjem školovanja koje se provode u školama trebale bi uključivati suradničke pristupe, aktivnu uključenost roditelja, partnerstva s vanjskim dionicima i zajednicom, mjere za podupiranje dobrobiti učenika te usmjeravanje i savjetovanje visoke kvalitete, čime se osigurava da svaki učenik ima istu priliku da pristupi visokokvalitetnom obrazovanju, sudjeluje u njemu i ima koristi od njega te omogućuje svim učenicima da ispunje svoj puni potencijal.

Sustavima visokog obrazovanja trebalo bi jačati gospodarstvo znanja i odgovarati na potrebe društva. Visokim obrazovanjem potrebno je učinkovito odgovoriti na zahtjeve društva i tržišta rada koji se mijenjaju, poboljšanjem europskih vještina i ljudskog kapitala te jačanjem njegova doprinosa gospodarskom rastu. Kako bi se to postiglo, trebalo bi osigurati da se modernizacija usmjeri na sinergije između obrazovanja, istraživanja, inovacija i zapošljavanja, stvarajući veze između visokih učilišta i lokalne okoline i regija, primjenjujući inovativne pristupe za povećanje relevantnosti studijskih programa, među ostalim upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija, poboljšavajući prijelaze na zaposlenje i jačajući međunarodnu suradnju. Premda je smanjenje stope napuštanja školovanja i povećanje stope završetka obrazovanja i dalje izazov za brojne države članice, posebno među skupinama u nepovoljnom položaju, prioritet je potreba osiguravanja da svi oblici visokog obrazovanja studentima pruže relevantna napredna znanja, vještine i kompetencije koje ih pripremaju za buduće karijere. Visokim obrazovanjem također se može pomoći pripremiti studente za aktivno građanstvo koje se temelji na otvorenom stavu i kritičkom razmišljanju te pružiti potporu osobnom razvoju, dok istodobno ispunjava svoju ulogu u prenošenju i stvaranju znanja.

⁽⁸⁾ Učenje i usvajanje digitalnih vještina nadilaze same informacijske i komunikacijske vještine i uključuju sigurnu, suradničku i kreativnu upotrebu informacijske i komunikacijske tehnologije, uključujući programiranje.

⁽⁹⁾ Ujedinjena Kraljevina glasovala je protiv te Preporuke.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje imaju ključnu ulogu u razvoju relevantnih vještina. Stopa zaposlenosti osoba sa završenim strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem već sada je visoka u većini država članica. To se može zahvaliti i mjerama usmjerenima na poboljšanje rezultata, kvalitete i privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje su poduzete u razdoblju od 2011. do 2014. u svrhu provođenja ciljeva definiranih u Izjavi iz Bruges iz 2010. u sklopu Kopenhaškog procesa. Trebale bi slijediti daljnje reforme, u skladu sa srednjoročnim ciljevima kako su definirani u zaključcima iz Rige od 22. lipnja 2015. (vidjeti Prilog). Na razvoju relevantnih vještina trebalo bi raditi daljnjim promicanjem svih oblika učenja kroz rad, kao što su stažiranje, naukovanje i dvojni programi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, jačanjem Europskog saveza za naukovanje, razvijanjem daljnjih partnerstava sa svim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini i poboljšanjem predviđanja potreba za vještinama. Istodobno bi trebalo poboljšati inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje nastavnika, predavača i mentora u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, među ostalim stručnom praksom u svijetu poslovanja i industriji kako bi bili u tijeku s razvojem u tom području.

Obrazovanje odraslih kao temelj za razvoj postojećih i stjecanje novih vještina, aktivno građanstvo i socijalnu koheziju. Zbog nedavnih anketa ⁽¹⁰⁾ koje su pokazale niske razine osnovnih vještina kod odraslih, zajedno s utjecajem globalizacije na potrebe za vještinama i visoke razine nezaposlenosti, potrebno je ojačati provedbu obnovljenog Europskog programa za obrazovanje odraslih. Prioriteti bi trebali uključivati učinkovitije upravljanje, znatna povećanja ponude i sudjelovanja, fleksibilnije pružanje, širi pristup, temeljitije praćenje i bolje osiguravanje kvalitete (vidjeti Prilog). Obrazovanje odraslih daje nedavno pristiglim migrantima i osobama migrantskog podrijetla priliku za daljnje obrazovanje ili prekvalifikaciju i povećava prilike tih pojedinaca da se dokažu na tržištu rada i integriraju u društvo.

2.2 Obrazovanje i osposobljavanje ključni su za promicanje socijalne kohezije, jednakosti, nediskriminacije i građanskih kompetencija

Razina nejednakosti u većini europskih zemalja i zemalja OECD-a najviša je u posljednjih 30 godina, što negativno utječe na obrazovne ishode jer obrazovni sustavi obično odražavaju postojeće obrasce socioekonomskog statusa. Stoga se prekidanje međugeneracijskog kruga niskih kvalifikacija mora smatrati prioritetom. Većina država članica poduzela je mjere za poboljšanje pristupa obrazovanju za učenike u nepovoljnom položaju. Ipak, i dalje postoji znatan obrazovni jaz te je pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, počevši s ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, i dalje izazov u nekim dijelovima dijelova EU-a. Potrebne su učinkovite mjere za odgovaranje na raznolikost u svim njezinim oblicima i za pružanje uključivog obrazovanja i osposobljavanja za sve učenike, s naglaskom na skupinama u nepovoljnom položaju kao što su učenici s posebnim potrebama, novopristigli migranti, osobe migrantskog podrijetla i Romi. Potrebno je u potpunosti mobilizirati program Garancija za mlade (tj. ulasci na tržište rada, naukovanja i druga prilika za obrazovanje i osposobljavanje).

Rodne razlike u obrazovanju i osposobljavanju, koje se temelje i na nastavku rodnih stereotipa, moraju se riješiti, jednako kao i rodne razlike u odabiru obrazovanja. Zlostavljanje među vršnjacima, uznemiravanje i nasilje u okruženju za učenje, uključujući nasilje povezano s rodom, ne smiju se tolerirati. Odgojno-obrazovne ustanove i učitelji i nastavnici, predavači, ravnatelji škola i drugo odgojno-obrazovno osoblje moraju biti opremljeni te im se mora pružiti potpora kako bi se učenicima u njihovim okruženjima za učenje omogućila uključenost, jednakost, pravednost, nediskriminacija i demokratsko građanstvo. Otvorena okruženja za učenje, kao što su javne knjižnice, otvoreni centri za obrazovanje odraslih i otvorena sveučilišta, trebala bi imati ovlasti kao sredstva za promicanje socijalne uključenosti.

U izjavi ministara obrazovanja donesenoj u Parizu 17. ožujka 2015. pozvalo se na djelovanje na svim razinama kako bi se pojačala uloga obrazovanja u promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije, čime se jača socijalna kohezija i pomaže mladima da postanu odgovorni, otvorena uma te aktivni članovi našeg raznolikog i uključivog društva ⁽¹¹⁾. Obrazovanje je važno za sprečavanje i borbu protiv marginalizacije i radikalizacije. Daljnji rad na pitanjima iz te izjave ključan je prioritet u novom radnom ciklusu. Odvijat će se u obliku zajedničke analize, suradničkog učenja, sastanaka, širenja dobre prakse i konkretnih mjera koje se financijski podupiru u okviru programa Erasmus+, u skladu s četiri područja utvrđena u izjavi: i) osiguranjem da djeca i mladi stječu socijalne, građanske i međukulturne kompetencije promicanjem demokratskih vrijednosti i temeljnih prava, socijalne uključenosti i

⁽¹⁰⁾ Vidjeti posebno OECD-ovo Istraživanje o vještinama odraslih provedeno u sklopu Programa za međunarodnu procjenu kompetencija odraslih (PIAAC).

⁽¹¹⁾ Neformalno obrazovanje bitno je za promicanje društvenog i demokratskog sudjelovanja mladih, što je jedan od prioriteta okvira suradnje EU-a u području mladih (Izvješće EU-a o mladima za 2015.).

nediskriminacije, kao i aktivnog građanstva; ii) jačanjem kritičkog razmišljanja i medijske pismenosti; iii) poticanjem obrazovanja djece i mladih u nepovoljnom položaju te iv) promicanjem međukulturnog dijaloga putem svih oblika učenja u suradnji s drugim relevantnim politikama i dionicima.

Važnost gore navedenih područja djelovanja osnažena je trenutačnim priljevom migranata u Europu. Dolazak osoba različitog podrijetla predstavlja izazov za sektor obrazovanja i osposobljavanja i njegove dionike u cijeloj Europi. Za one migrante koji ostaju u našim zemljama integracija u obrazovanje i osposobljavanje ključan je korak prema njihovoj socijalnoj uključenosti, zapošljivosti, profesionalnom i osobnom ispunjenju te aktivnom građanstvu. U tom kontekstu najvažniji prioritet jest olakšavanje učinkovitog usvajanja jednog ili više jezika zemlje domaćina. Nadalje, uspješna integracija migranata ovisi i o razvoju međukulturnih vještina učitelja i nastavnika, predavača, ravnatelja škola, drugih članova odgojno-obrazovnog osoblja, učenika i roditelja kako bi se osigurala bolja spremnost za multikulturnu različitost u okruženju za učenje. Europskom dimenzijom migracija naglašava se primjerenost pružanja pune potpore državama članicama u njihovim integracijskim djelovanjima, npr. putem zajedničke analize, uzajamnog učenja, konferencija i širenja dobrih praksi.

2.3 Za relevantno i kvalitetno učenje potrebni su...

Aktivnija upotreba inovativnih pedagoških metoda i alata za razvoj digitalnih kompetencija: Obrazovanje i osposobljavanje, na svim razinama, mogu imati koristi od uvođenja prokušanih inovativnih pedagoških praksi i didaktičkih materijala čija je sposobnost da na konkretan način doprinesu uključivom, sudjelujućem učenju za različite učenike dokazana. Nekoliko država članica izvijestilo je o inicijativama za poboljšanje digitalnih kompetencija učitelja i nastavnika te učenika, a jedna je trećina država članica uvela nacionalne strategije za digitalizaciju obrazovanja. Ipak, i dalje postoje golemi izazovi. Društva su sve više digitalna, zbog čega raste potražnja za digitalnim kompetencijama. Tu potrebu treba riješiti kroz obrazovanje i osposobljavanje, za što su potrebna ulaganja u infrastrukturu, promjene u organizaciji, digitalni uređaji i digitalne kompetencije učitelja i nastavnika, predavača, ravnatelja škola i drugih članova odgojno-obrazovnog osoblja, kao i stvaranje digitalnih (i otvorenih) obrazovnih resursa i visokokvalitetnog softvera za obrazovanje. U obrazovanju i osposobljavanju trebalo bi iskoristiti prednosti novog napretka u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija te usvojiti inovativne i aktivne pedagoške metode temeljene na participativnim metodama i metodama koje se temelje na projektima. Otvorenim okruženjima za učenje, kao što su javne knjižnice, otvoreni centri za obrazovanje odraslih i otvorena sveučilišta, može se potaknuti suradnja među obrazovnim sektorima, među ostalim za učenike u nepovoljnom položaju.

Snažna potpora za učitelje i nastavnike, predavače, ravnatelje škola i druge članove odgojno-obrazovnog osoblja koji imaju ključnu ulogu osiguravanju uspjeha učenika i provedbi obrazovne politike: Brojne države članice izvješćuju o mjerama za poboljšanje obrazovanja i stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika i naglašavaju potrebu za svrsishodnošću inicijalnog obrazovanja te trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika te predavača, u kojima se kombiniraju predmetno znanje, pedagogija i praksa. Prioritet je i dalje opremanje relevantnog osoblja na svim razinama i u svim sektorima obrazovanja i osposobljavanja snažnim pedagoškim vještinama i kompetencijama, koje se temelji na solidnom istraživanju i praksi. Trebali bi biti osposobljeni za bavljenje individualnim potrebama i sve većom raznolikošću učenika u pogledu njihova društvenog, kulturnog, ekonomskog i zemljopisnog podrijetla, za sprečavanje ranog napuštanja školovanja i za upotrebu inovativnih pedagoških mjera i alata informacijskih i komunikacijskih tehnologija na optimalan način, a na početku njihove karijere potrebno im je pružiti potporu pri uvođenju u rad.

Kvalitetno poučavanje u brojnim je zemljama sve češće otežano zbog nedostatka osoblja, a interes za nastavničku karijeru u znatnom je padu. Stoga bi države članice trebale poduzeti mjere kako bi se povećalo privlačnost i status nastavničke struke.⁽¹²⁾ Potrebne su sveobuhvatne dugoročne politike kako bi se osigurao odabir najpogodnijih kandidata, s različitim podrijetlom i iskustvom, a učiteljima i nastavnicima pružile privlačne prilike za razvoj karijere, također i s ciljem ublažavanja postojeće izrazite rodne pristranosti.

Olakšavanje mobilnosti u svrhu učenja na svim razinama: Prvi Pregled mobilnosti (2014.), sastavljen u sklopu daljnjeg djelovanja slijedom Preporuke Vijeća iz 2011. o mobilnosti u svrhu učenja, pokazuje da se uvjeti za mobilnost u svrhu učenja uvelike razlikuju među državama članicama, pri čemu i dalje postoje znatne prepreke u smislu informiranja, podrške studentima i priznavanja. Potrebno je razviti i provoditi mjere u pogledu transparentnosti, osiguravanja kvalitete te vrednovanja i priznavanja vještina i kvalifikacija. Za praćenje činjeničnog stanja u vezi s mobilnošću potrebni su kvalitetniji podaci.

Pružanje potpore internacionalizaciji visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ostat će prioritet. To bi moglo uključivati suradnju u području politika s drugim svjetskim regijama u vezi s osiguravanjem kvalitete i promicanjem ishoda učenja, razvoj strateških partnerstava i zajedničkih nastavnih i studijskih programa te promicanje mobilnosti učenika i studenata, osoblja i istraživača, kao i rad na olakšavanju upotrebe kvalifikacija stečenih izvan EU-a.

⁽¹²⁾ Mjere politika za poboljšanje privlačnosti nastavničke struke u Europi, Europska komisija (2013.).

Poboljšani i pojednostavnjeni alati EU-a za transparentnost i priznavanje i veća sinergija među njima: Alati za transparentnost i priznavanje nužni su za mobilnost, zapošljivost i cjeloživotno učenje. Upotreba nekih od njih, poput Europassa, široko je rasprostranjena. S ciljem osiguravanja veće transparentnosti većina država članica razvila je nacionalne kvalifikacijske okvire i povezala ih s Europskim kvalifikacijskim okvirom. Nekoliko država članica uvelo je Europski sustav kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET), Europski okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) i Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA).

U daljnjem radu trebalo bi promicati vrednovanje neformalnog i informalnog učenja te olakšati postizanje transparentnosti i usporedivosti kvalifikacija diljem Europe. U pogledu nedavno pristiglih migranata postojeći bi instrumenti transparentnosti mogli pomoći boljem razumijevanju stranih kvalifikacija u EU-u i obrnuto. Odgovarajućim priznavanjem i vrednovanjem može se pridonijeti prihvaćanju otvorenih i inovativnih oblika učenja, među ostalim onih u kojima se upotrebljava digitalna tehnologija.

U daljnjem radu također bi se trebalo usredotočiti na učinkovitiju provedbu Europskog kvalifikacijskog okvira i nacionalnih kvalifikacijskih okvira te na daljnji razvoj Europskog kvalifikacijskog okvira s ciljem povećanja transparentnosti i usporedivosti kvalifikacija. Upotrebom Europskog kvalifikacijskog okvira i nacionalnih kvalifikacijskih okvira mogu se poduprijeti postojeći načini priznavanja, a time i olakšati postupak priznavanja.

Posebnu bi pažnju, nakon preliminarne procjene učinka, trebalo posvetiti i pojednostavnjivanju i racionalizaciji postojećih instrumenata EU-a poput alata, portala i drugih usluga za vještine i kvalifikacije usmjerenih na širu javnost kako bi se tu javnost bolje informiralo.

Nadoknađivanje nedostataka u području ulaganja: Učinkovito ulaganje u kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje izvor je održivog rasta. Ipak, od gospodarske krize javni su proračuni ostali ograničeni, a nekoliko je država članica realno srezalo troškove za obrazovanje i osposobljavanje. To upućuje na potrebu da se državama članicama pruži potpora u osmišljavanju reformi kojima će se kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja postizati učinkovitije, u okviru širokog društvenog konteksta. Plan ulaganja za Europu, program Erasmus+ te europski strukturni i investicijski fondovi, uključujući Inicijativu za zapošljavanje mladih i program Obzor 2020., mogu pomoći u poticanju ulaganja i podupiranju prioriteta politike u okviru ET 2020., istodobno osiguravajući snažnu povezanost s politikama.

3. UPRAVLJANJE I RADNE METODE

Od Zajedničkog izvješća iz 2012. upravljanje okvirom ET 2020. poboljšalo se, posebno u vezi s unapređenjem prikupljanja podataka (*Pregled obrazovanja i osposobljavanja*), primjenjivošću rada radnih skupina i razvojem stalnih platformi za razmjenu mišljenja između ključnih dionika, kao što je Forum o obrazovanju, osposobljavanju i mladima. Pregled stanja upućuje na konsenzus o sljedećem pristupu za idući radni ciklus:

- **pouzdati analitički podaci i praćenje napretka** nužni su za učinkovitost okvira ET 2020. i provodit će se u suradnji s Eurostatom, mrežom Eurydice, centrom Cedefop, OECD-om i drugim organizacijama;
- pojednostavnjivanje i **racionalizacija izvješćivanja** u okviru ET 2020. i dalje su među prioritetima i te će se mjere poduprijeti produljenjem radnog ciklusa na pet godina. Analitički podaci i aktualne činjenice te dostupne brojke optimalno će se iskoristiti, na primjer putem mreže Eurydice i centra Cedefop (ReferNet). Istodobno će se u poglavljima Pregleda obrazovanja i osposobljavanja koja se odnose na pojedine zemlje u obzir uzeti ažurirani nacionalni podaci ako su metodološki pouzdani;
- **snažnijom povezanošću između obrazovanja, poslovnog sektora i istraživanja te uključivanjem socijalnih partnera i civilnog društva** pojačat će se utjecaj okvira ET 2020. i relevantnost obrazovnih sustava za povećanje europskog kapaciteta za inovacije. U radu na ostvarenju tih ciljeva predvodnici su Udruživanje znanja i Udruživanje sektorskih vještina u okviru programa Erasmus+, aktivnosti Marie Skłodowska-Curie te Europski institut za inovacije i tehnologiju u okviru programa Obzor 2020. Jednako će se tako poticati suradnja s dionicima u okviru Foruma o obrazovanju, osposobljavanju i mladima, Europskog foruma sveučilišta i poslovnog svijeta, Europskog poslovnog foruma o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te tematskih foruma u državama članicama. Nastojat će se surađivati s europskim civilnim društvom i europskim socijalnim partnerima kako bi se omogućilo optimalno iskorištavanje njihove stručnosti i mogućnosti za informiranje javnosti.

Alati u sklopu okvira ET 2020. pokazali su se vrijednima, ali nisu uvijek bili učinkoviti na nacionalnoj razini, posebno zbog nedostatne sinkronizacije aktivnosti, nedostataka u širenju podatka i niske nacionalne svijesti o korisnosti rezultata tih alata. Paket alata u okviru ET 2020. poboljšat će se:

- radi povećanja transparentnosti i koherentnosti aktivnosti u okviru ET 2020. Komisija će, u suradnji s državama članicama (uključujući trio predsjedništava Vijeća), pripremiti **okvirni ažurirani radni plan za okvir ET 2020.** u kojem će biti integriran i iznesen jasan pregled ključnih aktivnosti te seminara za uzajamno učenje planiranih za neformalne sastanke viših dužnosnika, tj. tijekom sastanaka čelnika uprava za škole, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te visoko obrazovanje („sastanci čelnika uprava”), Skupine predstavnika na visokoj razini za obrazovanje i osposobljavanje, radnih skupina za ET 2020., Savjetodavne skupine za Europski kvalifikacijski okvir te Stalne skupine za pokazatelje i referentne vrijednosti;
- od 2016. nova generacija **radnih skupina** ⁽¹³⁾ radit će na **konkretnim pitanjima** okvira ET 2020. navedenima u Prilogu. Njihove će mandate predložiti Komisija, a bit će prilagođeni s obzirom na komentare država članica, posebno one izražene putem Odbora za obrazovanje. Te će skupine redovito podnositi izvješća relevantnim neformalnim skupinama viših dužnosnika (tj. na sastancima čelnika uprava i Skupine predstavnika na visokoj razini za obrazovanje i osposobljavanje) koje pomažu u usmjeravanju te Odboru za obrazovanje koji relevantne rezultate predaje Vijeću. Poticati će se inovativne metode rada, a rezultati rada skupina učinkovitije će se širiti kako bi se omogućila realna razmjena znanja te olakšao daljnji rad;
- **aktivnosti uzajamnog učenja u okviru ET 2020.**, koje se obično odvijaju u radnim skupinama, pojačat će se, a državama članicama suočenima sa sličnim izazovima politika omogućit će se da rade u grupama. **Stručni pregledi stanja** koji se organiziraju na dobrovoljnoj osnovi u sklopu provedbe Zajedničkog izvješća iz 2012. i usmjereni su na izazove specifične za pojedine zemlje pokazali su se korisnima u kontekstu neformalnih sastanaka čelnika uprava, ali za njih su potrebne temeljitije pripreme i interaktivan dijalog. Posebno prilagođenim **uzajamnim savjetovanjem** također se može pružiti potpora određenim nacionalnim programima reformi; ⁽¹⁴⁾
- **širenje dobre prakse** i stečenih iskustava, pri čemu se prema potrebi upotrebljavaju podaci za više zemalja, poboljšat će se organizacijom tematskih događaja, razmjenom informacija o politikama i dogovorima o prijenosu znanja te razmjenama dobre prakse u obrazovanju. Kako bi se olakšalo učinkovito prihvaćanje određenih ključnih rezultata okvira ET 2020. među dionicima iz područja obrazovanja i osposobljavanja, posebna će pozornost biti posvećena širenju ključnih poruka na službenim jezicima EU-a, ovisno o resursima. Osim toga, mehanizmi za širenje bit će uključeni u mandate radnih skupina za ET 2020. i uključeni u ažurirani radni plan;
- **Pregled obrazovanja i osposobljavanja**, koji je usklađen s europskim semestrom i pruža aktualne podatke po temama i zemljama, sustavno će se upotrebljavati kao izvor podataka za rasprave o politikama na razini Vijeća te u Europskom parlamentu u raspravama o obrazovnim izazovima i reformama;
- iskoristit će se sve mogućnosti **programa Erasmus+** kako bi se povećao učinak alata u okviru ET 2020., među ostalim jačanjem priprema za eksperimentiranja u okviru politike u sklopu radnih skupina te primjenom podataka prikupljenih u okviru izvrsnih projekata;
- iako su poduzeti pozitivni koraci za promicanje suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja s Odborom za zapošljavanje u sklopu daljnjeg djelovanja u odnosu na Zajedničko izvješće iz 2012., još ima prostora za istraživanje načina poboljšanja i boljeg strukturiranja tog odnosa, na primjer poticanjem rasprave o pitanjima ljudskog kapitala koja se u većoj mjeri temelji na podacima, u skladu sa zaključcima Vijeća (EPSCO) od 9. ožujka 2015.;
- pojačati suradnju unutar Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport te s drugim sastavima Vijeća.

⁽¹³⁾ Te radne skupine, koje je osnovala Komisija u sklopu radnog programa Obrazovanje i osposobljavanje 2010. kako bi provela otvorenu metodu koordinacije u obrazovanju i osposobljavanju, funkcioniraju kao forum za razmjenu najboljih praksi u tim područjima. U njima se na dobrovoljnoj osnovi okupljaju stručnjaci iz država članica.

⁽¹⁴⁾ Uzajamno savjetovanje instrument je kojim se na dobrovoljnoj i transparentnoj osnovi okupljaju stručnjaci iz istog područja iz malog broja nacionalnih uprava kako bi zemljama koje su u procesu znatnog razvoja politike osigurali vanjsko savjetovanje. Namjera je da preraste razmjenu informacija te osigura forum za nalaženje rješenja nacionalnih izazova u obliku radionice s aktivnim sudjelovanjem.

PRILOG

PRIORITETNA PODRUČJA ZA EUROPSKU SURADNJU U OBRAZOVANJU I OSPOSoblJAVANJU

Pregledom stanja u sredini programskog razdoblja potvrđena je relevantnost četiriju **strateških ciljeva** okvira ET 2020. koja je Vijeće utvrdilo 2009., odnosno:

1. ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja i mobilnosti;
2. unapređenja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja i osposobljavanja;
3. promicanja jednakosti, socijalne kohezije i aktivnog građanstva;
4. jačanja kreativnosti i inovacija, uključujući poduzetništvo, na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja.

U okviru tih strateških ciljeva u pregledu stanja naglašen je zajednički cilj država članica u pogledu usklađivanja trenutačnih prioriteta područja djelovanja. U niže navedenoj tablici predloženo je smanjenje s trinaest na šest **prioritetnih područja** za razdoblje do 2020., od kojih svako može doprinijeti jednom ili više strateških ciljeva, potpuno je u skladu s općim političkim prioritetima EU-a i doprinosi im.

U tablici u nastavku prioritetna područja podijeljena su na **konkretna pitanja** kao odgovor na zahtjev Vijeća za konkretnijim utvrđivanjem tema za daljnji rad. Ta će se područja pratiti u okviru metoda rada i paketa alata okvira ET 2020.; ona su zajednički izazov za države članice, a rad na tim područjima na europskoj razini ima dodanu vrijednost. *Konkretna pitanja* bit će temelj mandata sljedeće generacije radnih skupina za ET 2020.

Države članice u skladu s nacionalnim prioritetima odabrat će područja i pitanja na kojima je potrebno raditi te oblik suradnje u kojoj žele sudjelovati.

Prioritetna područja	Konkretna pitanja
1. Relevantno i visokokvalitetno znanje, vještine i kompetencije razvijeni tijekom cjeloživotnog učenja, usmjereni na ishode učenja u svrhu zapošljivosti, inovativnosti, aktivnog građanstva i dobiti	- jačanje usmjerenog djelovanja politika kako bi se smanjile niske razine stjecanja osnovnih vještina diljem Europe, što uključuje jezik, pismenost, matematiku, prirodoslovje i digitalnu pismenost - jačanje razvoja transverzalnih vještina i ključnih kompetencija, u skladu s Referentnim okvirom ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje, a posebno digitalnih, poduzetničkih i jezičnih kompetencija - ponovno pokretanje i nastavak strategija cjeloživotnog učenja i usmjeravanje na prijelazne faze u okviru obrazovanja i osposobljavanja, istodobno visokokvalitetnim usmjeravanjem potičući horizontalni i vertikalni prijelaz na strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih, uključujući neformalno i informalno učenje, te s obrazovanja i osposobljavanja na rad - poticanje uopćenog, pravednog pristupa cijenom prihvatljivom i visokokvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, posebno za osobe u nepovoljnom položaju, te nastavak rada na kvalitativnom okviru u tom području - smanjenje ranog napuštanja školovanja podupiranjem na to usmjerenih strategija koje se provode u školama s pomoću opće uključive i na učenika usmjerene vizije obrazovanja i pružanja „drugih prilika”, s naglaskom na učinkovitom okruženju za učenje i pedagoškim metodama - promicanje relevantnosti visokog obrazovanja za tržište rada i društvo, među ostalim boljim uvidom u potrebe i ishode na tržištu rada i njihovim predviđanjem, npr. praćenjem karijera osoba s diplomom, poticanjem razvoja studijskih programa, jačanjem učenja kroz rad i suradnje između ustanova i poslodavaca

Prioritetna područja	Konkretna pitanja
	vii. provedba srednjoročnih ciljeva iz Rige u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (vidjeti detaljne informacije na kraju teksta) i pružanje potpore Europskom savezu za naukovanje i poboljšavanje predviđanja potreba za vještinama na tržištu rada viii. provedba obnovljenog Europskog programa za obrazovanje odraslih (vidjeti detaljne informacije na kraju teksta)
2. Uključivo obrazovanje, jednakost, pravednost, nediskriminacija i promicanje građanskih kompetencija	i. rješavanje pitanja sve veće raznolikosti učenika i poboljšanje pristupa kvalitetnom i uključivom redovnom obrazovanju i osposobljavanju za sve učenike, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju, kao što su učenici s posebnim potrebama, novopristigli migranti, osobe migrantskog podrijetla i Romi, a istodobno i borba protiv diskriminacije, rasizma, segregacije, zlostavljanja među vršnjacima (uključujući zlostavljanje na internetu), nasilja i stereotipa ii. rješavanje problema rodni razlika u obrazovanju i osposobljavanju, nejednakih mogućnosti za žene i muškarce te promicanje rodno uravnoteženijih obrazovnih izbora iii. olakšavanje migrantima učinkovitog usvajanja jednog ili više jezika koji se koristi u nastavi i radu formalnim i neformalnim učenjem iv. promicanje građanskih, međukulturnih i socijalnih kompetencija, međusobnog razumijevanja i uzajamnog poštovanja te posjedovanja demokratskih vrijednosti i temeljnih prava na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja v. jačanje kritičkog razmišljanja te internetske i medijske pismenosti
3. Otvoreno i inovativno obrazovanje i osposobljavanje, uključujući potpuno prihvatanje digitalnog doba	i. daljnje istraživanje mogućnosti inovativnih i aktivnih pedagoških metoda kao što su interdisciplinarno poučavanje i metode suradničkog učenja kako bi se poboljšao razvoj relevantnih i naprednih vještina i kompetencija, uz istodobno poticanje uključivog obrazovanja, među ostalim za učenike u nepovoljnom položaju i učenike s poteškoćama ii. podupiranje suradnje poticanjem uključenosti učenika, učitelja i nastavnika, predavača, ravnatelja škola i drugih članova odgojno-obrazovnog osoblja, roditelja i šire lokalne zajednice kao što su skupine civilnog društva, socijalni partneri i poduzeća iii. povećanje sinergija između aktivnosti u obrazovanju, istraživanju i inovacijama, imajući na umu održivi rast, čime se nastavlja razvoj visokog obrazovanja s novom usmjerenosti na strukovno obrazovanje i osposobljavanje te na škole iv. promicanje upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija s ciljem povećanja kvalitete i relevantnosti obrazovanja na svim razinama v. povećanje dostupnosti i kvalitete otvorenih i digitalnih obrazovnih resursa i pedagoških metoda na svim razinama obrazovanja, u suradnji s europskim zajednicama otvorenog koda vi. razvoj digitalnih kompetencija na svim razinama učenja, uključujući formalno i neformalno učenje, kao odgovor na digitalnu revoluciju
4. Snažna potpora za učitelje i nastavnike, predavače, ravnatelje škola i drugo odgojno-obrazovno osoblje	i. jačanje zapošljavanja, odabira i uvođenja najboljih i najpogodnijih kandidata za nastavničku struku ii. povećanje privlačnosti i ugleda nastavničke struke među pripadnicima obaju spolova

Prioritetna područja	Konkretna pitanja
	iii. potpora inicijalnom obrazovanju i trajnom stručnom usavršavanju na svim razinama, posebno s ciljem pristupanja povećanoj raznolikosti učenika, ranom napuštanju školovanja, učenju kroz rad, digitalnim kompetencijama i inovativnim pedagoškim metodama, među ostalim u okviru alata EU-a kao što su platforma eTwinning, internetska stranica <i>School Education Gateway</i> i elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE) iv. potpora promicanju izvrsnosti u poučavanju na svim razinama, u izradi programâ za obrazovanje učitelja i nastavnika, organizaciji učenja i poticajnim strukturama te istraživanju novih načina za mjerenje kvalitete obrazovanja i stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika
5. Transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija radi olakšavanja mobilnosti u svrhu učenja te mobilnosti radne snage	i. poticanje transparentnosti, osiguravanja kvalitete, vrednovanja, a time i priznavanja vještina i/ili kvalifikacija, uključujući one stečene putem digitalnih, internetskih i otvorenih resursa za učenje te neformalnim i informalnim učenjem ii. pojednostavnjenje i racionalizacija transparentnosti, dokumentiranja te alata za vrednovanje i priznavanje koji uključuju izravno informiranje učenika, radnika i poslodavaca te daljnja provedba Europskog kvalifikacijskog okvira i nacionalnih kvalifikacijskih okvira iii. potpora mobilnosti učenika, naučnika, studenata, učitelja i nastavnika, članova odgojno-obrazovnog osoblja i znanstvenih istraživača iv. razvoj strateških partnerstava i zajedničkih studijskih programa, posebno povećanjem internacionalizacije visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
6. Održivo ulaganje, kvaliteta i učinkovitost sustava za obrazovanje i osposobljavanje	i. istraživanje potencijala Plana ulaganja za Europu u području obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim promicanjem modela financiranja kojima će se privući privatni dionici i kapital ii. poticanje država članica na donošenje politika na temelju dokaza, uključujući vrednovanje i ocjenu sustava obrazovanja i osposobljavanja, s ciljem praćenja politika i osmišljanja reformi kojima se učinkovitije postiže kvaliteta obrazovanja iii. poticanje inovativnih načina za osiguranje održivog ulaganja u obrazovanje i osposobljavanje te, prema potrebi, ispitivanje oblika financiranja na temelju djelotvornosti i podjele troškova

POSEBNI PRIORITETI ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE TE OBRAZOVANJE ODRASLIH DO 2020.

Za sektorske programe za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (postupak Copenhagen-Bruges) i za obrazovanje odraslih potrebno je detaljnije utvrditi ciljeve/prioritete za razdoblje do 2020. te ih usvojiti u ovom Zajedničkom izvješću.

I. STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE

U zaključcima iz Rige od 22. lipnja 2015. u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za razdoblje od 2015. do 2020. predloženi su sljedeći srednjoročni ciljevi ⁽¹⁾:

— promicanje svih oblika **učenja kroz rad**, uz poseban naglasak na naukovanju, uključivanjem socijalnih partnera, poduzeća, komora i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te poticanjem inovacija i poduzetništva;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf.

- daljnji razvoj mehanizama **osiguravanja kvalitete** u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u skladu s preporukom Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) ⁽²⁾ te, u okviru sustava za osiguravanje kvalitete, uspostava kontinuiranih **sustava informiranja i povratnih informacija u sustavu za početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te sustavu za trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje** ⁽³⁾ na temelju ishoda učenja;
- poboljšanje **pristupa strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i kvalifikacijama za sve** s pomoću fleksibilnijih i međusobno povezanih sustava, a posebno pružanjem učinkovitih i integriranih usluga savjetovanja i omogućivanjem vrednovanja neformalnog i informalnog učenja;
- daljnje jačanje **ključnih kompetencija** u kurikulumima za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te pružanje učinkovitijih prilika za stjecanje ili razvoj tih vještina u okviru početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- uvođenje sustavnih pristupa i prilika za **inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje nastavnika, predavača i mentora u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju**, kako u školskom tako i u radnom okruženju.

II. OBRAZOVANJE ODRASLIH

U obnovljenom Europskom programu za obrazovanje odraslih ⁽⁴⁾ koji je Vijeće usvojilo 2011. istaknut je niz prioriteta područja za razdoblje od 2012. do 2014., ali su oni stavljeni u dugoročnu perspektivu u skladu s četiri strateška cilja okvira ET 2020. Posebni prioriteti na koje bi se države članice, uz potporu Europske komisije, trebale usredotočiti do 2020. kako bi ostvarile dugoročnu viziju navedenog programa, jesu:

- **upravljanje:** osiguravanje usklađenosti obrazovanja odraslih s drugim područjima politike, poboljšanje koordinacije, učinkovitosti i relevantnosti za potrebe društva, gospodarstva i okoliša; prema potrebi, povećanje i privatnih i javnih ulaganja;
- **ponuda i sudjelovanje:** znatno povećanje ponude visokokvalitetnog obrazovanja odraslih, posebno u pogledu pismenosti, kvantitativne pismenosti i digitalnih vještina, te povećanje sudjelovanja s pomoću učinkovitih strategija za informiranje, savjetovanje i motiviranje usmjerenih na skupine kojima je to najpotrebnije;
- **fleksibilnost i pristup:** proširivanje pristupa povećanjem dostupnosti učenja na radnom mjestu i učinkovitom upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija; uvođenje postupaka za utvrđivanje i vrednovanje vještina nisko kvalificiranih odraslih osoba i pružanje dostatnih drugih prilika kojima se osobama bez 4. razine kvalifikacija omogućuje stjecanje priznate kvalifikacije povezane s razinama Europskog kvalifikacijskog okvira;
- **kvaliteta:** poboljšanje osiguravanja kvalitete, uključujući praćenje i procjenu učinka, poboljšanje inicijalnog i trajnog obrazovanja nastavnika u obrazovanju odraslih te prikupljanje potrebnih podataka o potrebama kako bi se ponuda učinkovito usmjerila i osmislila.

⁽²⁾ SL C 155, 8.7.2009.

⁽³⁾ SL C 324, 1.12.2010., str. 5.

⁽⁴⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 1.

Zaključci Vijeća o smanjenju ranog napuštanja školovanja i promicanju uspjeha u školi

(2015/C 417/05)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

U KONTEKSTU

- cilja strategije Europa 2020. u području obrazovanja da se prosječna europska stopa osoba koje rano napuštaju školovanje ⁽¹⁾ smanji na razinu manju od 10 % do 2020. ⁽²⁾;
- Zaključaka Vijeća od 12. svibnja 2009. o uspostavi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja („ET 2020.”) ⁽³⁾;
- Zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja ⁽⁴⁾,

UZIMAJUĆI U OBZIR

- Preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje ⁽⁵⁾;
- Zaključke Vijeća od 11. svibnja 2010. o socijalnoj dimenziji obrazovanja i osposobljavanja ⁽⁶⁾;
- Zaključke Vijeća o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju: pružanje najboljih temelja svoj naшоj djeci za svijet sutrašnjice ⁽⁷⁾;
- Preporuku Vijeća iz 2011. o politikama kojima je cilj smanjenje ranog napuštanja školovanja ⁽⁸⁾, posebno priloženi politički okvir, i njegov poziv da se osigura da države članice do kraja 2012. uspostave sveobuhvatne politike o ranom napuštanju školovanja koje obuhvaćaju mjere sprečavanja, intervencije i kompenzacije;
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 1. prosinca 2011. o rješavanju problema ranog napuštanja školovanja ⁽⁹⁾;
- Preporuku Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi programa Garancija za mlade ⁽¹⁰⁾;
- Parišku deklaraciju od 17. ožujka 2015. o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja,

I S OBZIROM NA

- simpozij luksemburškog predsjedništva *Trajni napredak: rješavanje problema ranog napuštanja školovanja i promicanje uspjeha u školi* održan u Luxembourg 9. i 10. srpnja 2015., na kojem su se okupili sudionici iz cijelog EU-a u područjima kreiranja politika, istraživanja i prakse kako bi raspravljali o toj važnoj temi;
- konferenciju luksemburškog predsjedništva pod naslovom *Raznolikost i višejezičnost u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju* održanu u Luxembourg 10. i 11. rujna 2015.;
- završno izvješće Tematske radne skupine za ET 2020. za rano napuštanje školovanja iz 2013. i poruke Radne skupine za školsku politiku u vezi s politikama iz 2015.;
- izvješće Tematske radne skupine za ET 2020. za rani i predškolski odgoj i obrazovanje iz 2014. u kojem se predlažu ključna načela okvira kvalitete u tom području,

⁽¹⁾ Udio stanovništva u dobi od 18 do 24 godine samo s nižim sekundarnim obrazovanjem ili nižom razinom i koji više ne sudjeluju u obrazovanju ili osposobljavanju (Eurostat/Anketa o radnoj snazi).

⁽²⁾ EUCO 13/10, PRILOG I., četvrta alineja (str. 12.).

⁽³⁾ SL C 119, 28.5.2009., str. 2.

⁽⁴⁾ Vidjeti str. 25 ovog Službenog lista.

⁽⁵⁾ SL L 394, 30.12.2006., str. 10.

⁽⁶⁾ SL C 135, 26.5.2010., str. 2.

⁽⁷⁾ SL C 175, 15.6.2011., str. 8.

⁽⁸⁾ SL C 191, 1.7.2011., str. 1.

⁽⁹⁾ SL C 165 E, 11.6.2013., str. 7.

⁽¹⁰⁾ SL C 120, 26.4.2013., str. 1.

SMATRA DA

Na sredini razdoblja strategije Europa 2020. i strateškog okvira ET 2020. te četiri godine nakon što je Vijeće donijelo preporuku o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja ⁽¹⁾, pravo je vrijeme za ocjenu dosadašnjeg napretka s ciljem preispitivanja, učvršćivanja i poboljšanja mjera usmjerenih na smanjenje te pojave te promicanje uspjeha u školi za sve.

Od donošenja preporuke Vijeća 2011. mnoga ranija saznanja o ranom napuštanju školovanja poboljšana su i dopunjena uzajamnim učenjem i razmjenom primjera dobre prakse među državama članicama, daljnjim istraživanjima i detaljnom analizom politika usvojenih na nacionalnoj razini. Zahvaljujući glavnom cilju strategije Europa 2020. u vezi s ranim napuštanjem školovanja to je pitanje visoko na dnevnom redu nacionalnih politika i doprinijelo je promicanju obrazovnih reformi.

Iako je posljednjih godina ostvaren vidljiv napredak u smanjenju stope ranog napuštanja školovanja, previše učenika i dalje prijevremeno napušta obrazovanje ⁽²⁾. I dalje postoje velike razlike među državama članicama i unutar njih, a u mnogim zemljama još nema sveobuhvatnih strategija koje su zagovarane u preporuci Vijeća iz 2011.

Iz tog razloga EU i države članice prepoznaju potrebu za aktivnim ulaganjem napora kako bi se ostvario, a ako je moguće, čak i premašio cilj strategije Europa 2020.

NAGLAŠAVA DA

1. Rano napuštanje školovanja često je rezultat niza međusobno povezanih osobnih, socijalnih, ekonomskih, kulturnih, obrazovnih, rodnih i obiteljskih čimbenika i povezano je sa situacijama trajnog nepovoljnog položaja koje često nastaju još u ranom djetinjstvu. Skupine niskog socioekonomskog položaja pogođene su u većoj mjeri, a stope ranog napuštanja školovanja posebno su alarmantne za određene skupine kao što su djeca migrantskog podrijetla (uključujući novopristigle migrante i djecu rođenu u inozemstvu), djeca Roma te djeca s posebnim obrazovnim potrebama.
2. Oblikovanje i kvaliteta obrazovnih sustava također snažno utječu na sudjelovanje i uspjeh učenika, a određeni sustavni čimbenici mogu negativno utjecati na napredak u učenju. Osim toga, čimbenici kao što su nepovoljno ozračje u školi, nasilje i zlostavljanje među vršnjacima, okruženje za učenje u kojem učenici ne osjećaju da ih se poštuje ili cijeni, metode poučavanja i kurikulumi koji možda nisu uvijek najprimjereniji, nedovoljna potpora učenicima, nedostatak obrazovanja za karijeru i profesionalnog usmjerenja ili loši odnosi između učitelja i učenika mogu dovesti do toga da učenici prijevremeno napuštaju obrazovanje.
3. U našim sve raznovrsnijim društvima postoji hitna potreba za uključivim i usklađenim odgovorima dionika iz obrazovnog sustava i izvan njega kojima je cilj promicanje zajedničkih vrijednosti kao što su tolerancija, uzajamno poštovanje, jednake mogućnosti i nediskriminacija, kao i poticanje društvene integracije, međukulturnog razumijevanja i osjećaja pripadnosti.
4. Osiguravanje da svaka mlada osoba ima jednak pristup kvalitetnom i uključivom obrazovanju ⁽³⁾ te priliku da razvije svoj puni potencijal neovisno o osobnim, obiteljskim ili rodnim čimbenicima, socioekonomskom položaju i životnim iskustvima ključno je za sprečavanje marginalizacije i socijalne isključenosti, kao i za smanjivanje rizika od ekstremizma i radikalizacije.
5. Završetak srednjoškolskog obrazovanja ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja obično se smatra najnižom potrebnom kvalifikacijom za uspješan prijelaz iz obrazovanja na tržište rada, kao i za pristup sljedećim razinama obrazovanja i osposobljavanja. Budući da se osobe koje rano napuste obrazovanje i osposobljavanje suočavaju s većim rizikom od nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti, ulaganje u potporu obrazovnim postignućima mladih može pomoći u prekidanju začaranoga kruga prikraćenosti i međugeneracijskog prijenosa siromaštva i nejednakosti.

⁽¹⁾ Ujedinjena Kraljevina glasovala je protiv preporuke.

⁽²⁾ Prema podacima iz 2014. 11,1 % osoba u dobi od 18 do 24 godine napustilo je obrazovanje i osposobljavanje a da nisu završili srednjoškolski program, što čini oko 4,4 milijuna mladih (izvor: Eurostat (LFS), 2014.).

⁽³⁾ Za potrebe ovih zaključaka izraz *uključivo obrazovanje* odnosi se na pravo svih na kvalitetno obrazovanje koje zadovoljava osnovne potrebe za učenjem i obogaćuje život učenika.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI I U SKLADU S NACIONALNIM OKOLNOSTIMA, DA

1. aktivno provode preporuku Vijeća iz 2011. o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja, posebno:
 - (a) nastavljanjem procesa razvoja i provedbe sveobuhvatnih strategija, ili odgovarajućih integriranih politika sastavljenih od mjera sprečavanja, intervencije i kompenzacije temeljenih na dokazima koje su dosljedno ugrađene u visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje te koje imaju koristi od trajnog političkog angažmana sa snažnim naglaskom na sprečavanju;
 - (b) osiguravanjem predana sudjelovanja i dugoročne suradnje dionika iz svih relevantnih područja (posebno obrazovanja i osposobljavanja, zapošljavanja, gospodarskih pitanja, socijalnih pitanja, zdravlja, stanovanja, mladih, kulture i sporta) na svim razinama i među njima, na temelju jasno utvrđenih uloga i odgovornosti te uz pomnu usklađenost;
2. uz pokazatelj ranog napuštanja školovanja EU-a istraže mogućnosti za razvoj ili poboljšanje nacionalnih sustava prikupljanja podataka koji redovito obuhvaćaju širok spektar informacija⁽¹⁾ o učenicima, posebno o onima izloženima riziku i onima koji rano napuštaju školovanje. Takvi sustavi, koji obuhvaćaju sve razine i vrste obrazovanja i osposobljavanja i potpuno su usklađeni s nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti podataka, mogli bi:
 - (a) omogućiti redovito praćenje napretka u obrazovanju s ciljem ranog otkrivanja i prepoznavanja učenika kod kojih postoji rizik od ranog napuštanja školovanja;
 - (b) pomoći u određivanju kriterija i pokazatelja za prepoznavanje nepovoljnog položaja u obrazovanju;
 - (c) pomoći u razumijevanju razloga ranog napuštanja školovanja, među ostalim prikupljanjem mišljenja učenika;
 - (d) olakšati dostupnost podataka i informacija na različitim razinama politike i njihovu uporabu u usmjeravanju i praćenju razvoja politike;
 - (e) pružiti temelj za razvoj učinkovita usmjeravanja i potpore u školama s ciljem sprečavanja ranog napuštanja školovanja, kao i daljnje mjere za mlade koji su prijevremeno napustili obrazovanje i osposobljavanje;
3. prema potrebi razmotre postavljanje ambicioznijih nacionalnih ciljeva za smanjenje ranog napuštanja školovanja, posebno ako su postojeći već ostvareni;
4. utvrde škole ili lokalna okruženja u kojima prijeti visok rizik ranog napuštanja školovanja i izrazito nepovoljan položaj u obrazovanju te koji mogu imati koristi od dodatne potpore ili sredstava;
5. provedu, prema potrebi, reformu obrazovnih sustava, obuhvaćajući cijeli spektar obrazovanja i osposobljavanja, uključujući neformalno učenje i priznavajući ulogu rada s mladima, s ciljem jačanja strukturnog, pedagoškog, nastavnog i stručnog kontinuiteta, olakšavanja prijelaza, rješavanja problema segregacije i nejednakosti u obrazovnim sustavima i promicanja mjera kojima se podupire napredak i obrazovna postignuća učenika te ih se potiče da završe obrazovanje;
6. osiguraju opći, pravedan pristup dostupnom, visokokvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Kognitivne i nekognitivne vještine razvijene u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju mogu pomoći djeci da razviju svoj puni potencijal i pružaju im temelje za život i uspjeh u školi. Strukturama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja također bi se trebalo promicati učinkovito usvajanje jezika nastave ili više njih, istodobno poštujući kulturnu i jezičnu raznolikost. Razvoj osjećaja pripadnosti i sigurnih odnosa utemeljenih na povjerenju od rane dobi ključan je za daljnje učenje i razvoj djece;

⁽¹⁾ Širok spektar informacija znači posebno saznati više o:

- dobi u kojoj dolazi do prekida obrazovanja i osposobljavanja;
- odnosu između ranog napuštanja školovanja i izostajanja s nastave;
- razlikama u odnosu na rano napuštanje školovanja s obzirom na rod, obrazovna postignuća ili dostignutu razinu obrazovanja;
- socioekonomskoj pozadini ili zamjenskom čimbeniku, poput informacija o susjedstvu;
- podrijetlu i/ili materinskom jeziku učenika.

7. potiču i promiču suradničke pristupe („za cijelu školu”) za smanjenje ranog napuštanja školovanja na lokalnoj razini, na primjer:
- a) tako da školama pruže veći manevarski prostor u pogledu upravljanja, pitanja kurikuluma i metoda rada, među ostalim većom autonomijom uz koju dolazi učinkovita odgovornost;
 - b) odgovarajućim otvorenim i transparentnim mehanizmima osiguravanja kvalitete i postupcima planiranja i poboljšanja škola, uspostavljenih i provedenih uz aktivno sudjelovanje cijele školske zajednice (ravnatelj škola, nastavno i nenastavno osoblje, učenici, roditelji i obitelji);
 - c) učinkovitim partnerstvima i međusektorskom suradnjom između škola i vanjskih dionika, uključujući niz stručnjaka, nevladinih organizacija, poduzeća, udruga, osoba koje rade s mladima, lokalnih vlasti i službi te drugih predstavnika iz zajednice u cjelini u skladu s lokalnim kontekstima;
 - d) suradnjom među školama različitih vrsta i razina koje se nalaze na istom području, kao i umrežavanjem i obrazovnim zajednicama u kojima sudjeluju razni stručnjaci na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, kako bi se promicala razmjena primjera dobre prakse;
 - e) izvrsnošću u upravljanju školama i vodstvu škola, primjerice poboljšanjem postupaka zapošljavanja i mogućnosti trajnog stručnog usavršavanja ravnatelja škola;
 - f) kulturom potpore i suradnje među učenicima, roditeljima, obiteljima i osobljem škola, s ciljem jačeg poistovjećivanja mladih sa školskim sustavom, povećanja njihove motivacije za učenje i poticanja njihova sudjelovanja u zajedničkim postupcima donošenja odluka;
 - g) potporom školama u dopiranju do svih roditelja i obitelji izvan formalnih zahtjeva za sudjelovanjem te u izgradnji kulture međusobnog povjerenja i poštovanja zahvaljujući kojoj se roditelji i obitelji osjećaju dobrodošli u školi i uključenima u obrazovanje svoje djece;
 - h) mehanizmima za otkrivanje ranih znakova odustajanja, kao što su redovito izostajanje s nastave ili problemi u ponašanju;
 - i) sustavnim okvirima potpore za učenike kod kojih postoji rizik od ranog napuštanja školovanja, uključujući mentorstvo, savjetovanje i psihološku pomoć, kao i mogućnost dodatne potpore za učenike čiji materinski jezik (ili više njih) nije jezik nastave;
 - j) pružanjem široka raspona dostupnih izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti, na primjer u sportu, umjetnosti, volonterskom radu ili radu s mladima, kojima se može nadopuniti iskustvo učenja i povećati sudjelovanje, motiviranost i osjećaj pripadnosti učenika;
8. potičući visoka očekivanja za sve učenike i promičući pristup temeljnim vještinama i znanju koji će ih na najbolji način pripremiti za budućnost, istraže mogućnosti prilagođenijih oblika poučavanja i učenja koji su u većoj mjeri usredotočeni na učenika, među ostalim putem digitalnih resursa, kao i upotrebu različitih metoda vrednovanja, poput formativnog vrednovanja ⁽¹⁾;
9. osiguraju, uz uvažavanje institucionalne autonomije, da učitelji i nastavnici, predavači, ravnatelj škola, odgojitelji u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i ostalo osoblje inicijalnim obrazovanjem učitelja i nastavnika te trajnim stručnim usavršavanjem steknu vještine, kompetencije i upućenost potrebne za razumijevanje i rješavanje nepovoljnog položaja u obrazovanju i mogućih čimbenika rizika koji bi mogli uzrokovati odustajanje ili rano napuštanje školovanja. Takve vještine, kompetencije i znanje mogli bi obuhvatiti pitanja kao što su strategije upravljanja razredom i raznolikošću, izgradnja odnosa, rješavanje sukoba, metode sprečavanja zlostavljanja među vršnjacima te obrazovanje za karijeru i profesionalno usmjerenje;
10. osiguraju da profesionalno obrazovanje i usmjeravanje, fleksibilnije mogućnosti i visokokvalitetno strukovno obrazovanje i osposobljavanje jednake vrijednosti kao opće obrazovanje budu dostupni svim učenicima;
11. osiguraju pristup visokokvalitetnim sustavima „druge prilike” i drugim mogućnostima za ponovno uključivanje u redovno obrazovanje za sve mlade koji su prijevremeno napustili obrazovanje te osiguraju da sve znanje, vještine i kompetencije stečeni na taj način, uključujući neformalnim i informalnim učenjem, budu priznati u skladu s preporukom Vijeća iz 2012. ⁽²⁾

⁽¹⁾ Za potrebe ovih zaključaka izraz *formativno vrednovanje* odnosi se na mjere koje se primjenjuju radi preciznog utvrđivanja potreba učenika te pružanja pravodobne i trajne povratne informacije u sklopu procesa učenja.

⁽²⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA

1. u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste mogućnosti dostupne u sklopu strateškog okvira ET 2020. i putem otvorene metode koordinacije, uključujući mogućnost jačanja uzajamnog učenja i, prema potrebi, ugovaranja provedbe istraživanja i studija, kako bi se ojačalo kreiranje politika utemeljenih na dokazima te razvili i širili primjeri uspješne politike u praksi;
2. iskoriste mogućnosti financiranja koje nude instrumenti EU-a kao što su program *Erasmus+*, Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja ⁽¹⁾ za potporu mjerama usmjerenima na smanjenje ranog napuštanja školovanja u sklopu sveobuhvatnih politika i na promicanje suradnje u školama i oko njih;
3. nastave istraživanjem i uzajamnim učenjem utvrđivati primjere najučinkovitije prakse suradnje u školi i na lokalnoj razini s ciljem ublažavanja nepovoljnog položaja u obrazovanju, smanjenja ranog napuštanja školovanja i osiguravanja uključivijeg obrazovanja. Osiguraju opsežno širenje takve prakse među nastavnim i nenastavnim osobljem i dionicima, posebno putem zajednice eTwinning i internetske stranice School Education Gateway.

POZIVA KOMISIJU DA:

1. nastavi slijediti i širiti informacije o razvoju događaja u državama članicama i periodično izvješćuje o napretku u ostvarivanju cilja strategije *Europa 2020.* i provedbi strategija ili odgovarajućih integriranih politika država članica u vezi s ranim napuštanjem školovanja u kontekstu europskog semestra te mehanizmima izvješćivanja strateškog okvira ET 2020., među ostalim putem Pregleda obrazovanja i osposobljavanja (*Education and Training Monitor*);
2. dodatno razvije suradnju s istraživačima, državama članicama, relevantnim dionicima, mrežama i organizacijama s ciljem podupiranja provedbe nacionalnih politika i politika EU-a u vezi s ranim napuštanjem školovanja;
3. pojača suradnju u vezi s tom temom s relevantnim međunarodnim organizacijama, kao što je OECD, u suradnji s državama članicama;
4. podsjeti na važnost zadržavanja naglaska na uključivom obrazovanju i smanjenju ranog napuštanja školovanja u kontekstu planiranog preispitivanja programa *Erasmus+* u sredini programskog razdoblja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/1017 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2015. o Europskom fondu za strateška ulaganja, Europskom savjetodavnom centru za ulaganja i Europskom portalu projekata ulaganja i o izmjeni uredaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 (SL L 169, 1.7.2015., str. 1.).

Zaključci Vijeća o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji

(2015/C 417/06)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

1. PODSJEĆAJUĆI na to da se člankom 167. stavkom 3. i stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) od Unije i njezinih država članica traži da potiču suradnju s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama nadležnima u području kulture te se Uniju poziva da u svojim djelovanjima u okviru drugih odredaba Ugovora vodi računa o kulturnim aspektima, posebice radi poštovanja i promicanja raznolikosti njezinih kultura;
2. NAGLAŠAVAJUĆI da je kultura u vanjskim odnosima EU-a, među ostalim i u razvojnoj suradnji, jedan od prioriteta europske agende za kulturu ⁽¹⁾ i naknadnih planova rada za kulturu Vijeća ⁽²⁾ te da je međusektorska suradnja važna za povećanje usklađenosti među različitim politikama kao što je to istaknuto u nizu nedavno usvojenih zaključaka Vijeća ⁽³⁾;
3. IMAJUĆI NA UMU da se prema članku 208. UFEU-a politika Unije u području razvojne suradnje provodi unutar okvira načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije te da se politike razvojne suradnje Unije i država članica međusobno nadopunjuju i osnažuju;
4. PODSJEĆAJUĆI na to da su Ujedinjeni narodi donijeli Program održivog razvoja do 2030. ⁽⁴⁾ u kojem se u nekoliko ciljeva jasno poziva na kulturu kao i na to da se Zaključcima Vijeća od 16. prosinca 2014. o programu za razdoblje nakon 2015. kojim bi se uvele korjenite promjene ⁽⁵⁾ prepoznaje da kultura, uključujući svjetsku kulturnu baštinu i stvaralačke industrije, može imati važnu ulogu u postizanju uključivog i održivog razvoja;
5. NAGLAŠAVAJUĆI da se EU rukovodi univerzalnošću, nedjeljivošću, povezanošću i međuovisnošću svih ljudskih prava, bilo da su ona građanska, politička, gospodarska, socijalna ili kulturna; ⁽⁶⁾
6. PODSJEĆAJUĆI na to da su se EU i njegove države članice pristupanjem Konvenciji Unesco-a iz 2005. o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja obvezale na provedbu te Konvencije u kojoj se, među ostalim, naglašava potreba za uklapanjem kulture kao strateškog elementa u razvojne politike te se naglašava da se kulturna raznolikost može zaštititi i promicati samo ako su zajamčena ljudska prava i temeljne slobode;

UVJERENO JE da kultura treba biti dio strateškog i međusektorskog pristupa vanjskim odnosima Unije i razvojnoj suradnji uzevši u obzir njezinu veliku sposobnost osnaživanja tih politika doprinosom izgradnji dugoročnih odnosa utemeljenih na međuljudskoj razmjeni, uzajamnom razumijevanju, povjerenju i vjerodostojnosti;

UZ DUŽNO POŠTOVANJE područjâ nadležnosti Europske unije odnosno država članica, kao i načela supsidijarnosti;

ISTIČE SLJEDEĆE:

U pogledu kulture u vanjskim odnosima EU-a

7. Kako bi kultura ispunila svoj potencijal da postane važan dio vanjskih odnosa, nužno je nadići promicanje raznolikosti europskih kultura i usmjeriti se na stvaranje novog duha dijaloga, uzajamno slušanje i učenje,

⁽¹⁾ Potvrđeno Rezolucijom Vijeća od 16. studenoga 2007. o europskoj agendi za kulturu (SL C 287, 29.11.2007., str. 1.).

⁽²⁾ Od kojih je najnoviji uradak plan rada za kulturu (2015. – 2018.) (SL C 463, 23.12.2014., str. 4.).

⁽³⁾ Od kojih su najnoviji uradak Zaključci Vijeća od 26. studenoga 2012. o upravljanju u području kulture (SL C 393, 19.12.2012., str. 8.).

⁽⁴⁾ Na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju (New York, od 25. do 27. rujna 2015.) donesen je Program održivog razvoja do 2030. („Promijeniti svijet”), uključujući jedinstveni skup globalnih ciljeva održivog razvoja (SDG-ovi) kojima će se zamijeniti milenijski razvojni ciljevi (MDG-ovi), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁽⁵⁾ 16716/14.

⁽⁶⁾ Smjernice EU-a o ljudskim pravima koja se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega (dok. 9647/14).

zajedničku izgradnju kapaciteta i globalnu solidarnost ⁽¹⁾ kao što je preporučeno u pripremnom djelovanju u vezi s kulturom u vanjskim odnosima EU-a ⁽²⁾ i izvješću o kulturi i vanjskim odnosima s Kinom ⁽³⁾.

8. Međutim, potrebno je bolje uskladiti napore prema strateškom europskom pristupu koji je usmjeren prema dosljednoj i usklađenoj integraciji kulture u vanjske odnose EU-a te kojim se doprinosi komplementarnosti djelatnosti Unije s djelatnostima njezinih država članica. Takav bi pristup, među ostalim, obuhvaćao tematske i zemljopisne prioritete, realistične ciljeve i ishode, ciljne skupine, zajedničke interese i inicijative, odredbe o financiranju, sudjelovanje građana te načine provedbe.
9. Strateškim pristupom na razini EU-a također bi se omogućilo učinkovitije traženje rješenja za trenutačne izazove, kao što su migracijska kriza, radikalizacija i ksenofobija, uništavanje i ugrožavanje kulturne baštine te nezakonita trgovina kulturnim dobrima.

U pogledu kulture u razvojnoj suradnji

10. Promicanje dosljednosti politike posebno je ključno za razvojnu suradnju uzevši u obzir važnu ulogu država članica i EU-a u tom području te također s obzirom na Program održivog razvoja do 2030.
11. Kultura predstavlja bitan sastavni dio ljudske, društvene, gospodarske i okolišne dimenzije razvoja te je stoga ključan element održivog razvoja uzevši u obzir:
 - da se dinamičnim kulturnim i stvaralačkim sektorima, uključujući kulturnu baštinu, u partnerskim zemljama može doprinijeti smanjenju siromaštva jer to su važni katalizatori rasta, zaposlenosti, socijalne kohezije i lokalnog razvoja,
 - da kultura, kao i promicanje i poštovanje kulturne raznolikosti, ima važnu ulogu u sprečavanju sukoba, izgradnji mira te pomirenju u područjima sukoba i područjima u kojima više nema sukoba,
 - da se međukulturnim dijalogom potiče bolje razumijevanje i olakšavaju dublja partnerstva među dionicima,
 - da je neovisni sektor kulture i medija temeljni uvjet slobode mišljenja i izražavanja, kulturne raznolikosti, aktivnog demokratskog građanstva te održivog demokratskog razvoja,
 - da se donošenjem posebnih strategija za kulturu i razvojnu suradnju dolazi do učinkovitijih i održivijih mjera u velikom broju sektora.
12. Međutim, kako bi se u punoj mjeri iskoristio snažan potencijal kulture za razvojnu suradnju trebao bi se razviti cjelovitiji pristup kojim se obuhvaća uključivanje kulturne dimenzije u razvojne programe te odgovarajuća podrška kulturnim subjektima na dugoročnijoj osnovi, a ne jednokratnim intervencijama.
13. Takav bi se pristup, među ostalim, mogao temeljiti na sljedećim elementima:
 - prepoznavanju vrijednosti kulture i same po sebi i kao pokretača razvojne suradnje,
 - utvrđivanju, na temelju zajedničkog razumijevanja dosljednosti i usklađenosti, praktičnih načina uključivanja kulturne dimenzije pri pripremi sektorskih programa razvoja,
 - podršci strukturiranom i dugoročnom razvoju kulturnih i stvaralačkih sektora u partnerskim zemljama, posebice u pogledu izgradnje kapaciteta, upravljanja u području kulture i sustavâ intelektualnog vlasništva,
 - osnaživanju napora za zaštitu i očuvanje svjetske materijalne i nematerijalne kulturne i prirodne baštine,

⁽¹⁾ Također u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 12. svibnja 2011. o kulturnim dimenzijama vanjskog djelovanja EU-a.

⁽²⁾ Pripremno djelovanje u vezi s kulturom u vanjskim odnosima EU-a, koje je 2012. pokrenuo Europski parlament, izvedeno je 2012. i 2013. s ciljem pružanja podrške osmišljavanju i razvoju tekuće politike osnaživanja uloge kulture u vanjskim odnosima te brige o daljnjem radu u tom području. Završno izvješće objavljeno je 2014., <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>.

⁽³⁾ Strategija za kulturne odnose EU-a i Kine: izvješće stručne skupine za kulturu i vanjske odnose – Kina (studen 2012.).

- promicanju uloge obrazovanja u jačanju pluralizma, nediskriminacije, tolerancije, pravednosti, solidarnosti i ravnopravnosti žena i muškaraca,
- uspostavi realističnog broja prioriteta koji se mogu redovito preispitivati kako bi se dobila jasna slika rezultata projekata i njihova doprinosa održivom razvoju i smanjenju siromaštva kao i socijalnoj koheziji, rastu i radnim mjestima,
- komplementarnosti između postojećih programa te modela i instrumenata financiranja Unije, država članica i drugih dionika te, prema potrebi, povećanju mogućnosti za podržavanje kulturnih inicijativa u njima,
- pristupu odozdo prema gore kojim se potiče nacionalno i lokalno vlasništvo, uključuju partnerske zemlje i angažiraju svi dionici, posebice nevladine organizacije (NVO-i), civilno društvo i privatni sektor.

14. Brza reakcija bila bi posebno važna s obzirom na buduću provedbu i praćenje ciljeva održivog razvoja Programa do 2030. ⁽¹⁾ kako bi se osiguralo da se kultura dovoljno uvažava i da može imati ulogu u tom smislu.

STOGA POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA:

15. sudjeluju u *ad-hoc* radnoj skupini čiji će domaćin biti Luksemburg. Ta skupina doprinosi pripremi konkretnog, zajedničkog i dugoročnog pristupa kulturi i razvojnoj suradnji utemeljenog na dokazima.

Kako bi se olakšala usklađenost djelovanja među relevantnim dionicima na terenu, skupina skuplja i razmjenjuje najbolje prakse u području kulture i razvojne suradnje te razmatra empirijske dokaze učinka kulture na razvoj.

Skupina će se sastajati u početnom razdoblju 2016. – 2017., po naravi će biti neformalna, a u pogledu sudjelovanja dobrovoljna. Bit će otvorena i dionicima iz sektora kulture i onima iz sektora razvoja, posebno državama članicama (posebno državama tekućeg i budućih predsjedništava Vijeća), Komisiji, Europskom parlamentu, relevantnim međunarodnim organizacijama koje djeluju u područjima razvoja i kulture, partnerskim zemljama, vanjskim partnerima, a posebno Nacionalnim institutima za kulturu EU-a (EUNIC), kao i civilnom društvu i platformama NVO-a.

Rezultati rada te skupine predstavljaju se dotičnim pripremnim tijelima Vijeća, posebno u području kulture i razvojne suradnje.

I POZIVA KOMISIJU DA:

16. ojača kulturu kao posebnu dimenziju intervencije u razvojnoj suradnji,

17. zajedno s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku razvije i Vijeću predstavi jači strateški pristup kulturi u vanjskim odnosima koji se temelji na gore iznesenim načelima te koji bi, među ostalim, trebao podržavati umjetničku slobodu, slobodu kulturnog izričaja i poštovanje kulturne raznolikosti i baštine.

⁽¹⁾ Posebno ciljeva broj 4 (cilj 4.7), broj 8 (cilj 8.9), broj 11 (cilj 11.4) i broj 12 (cilj 12.b).

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o izmjeni plana rada za kulturu (2015. – 2018.) u pogledu prioriteta u vezi s međukulturnim dijalogom

(2015/C 417/07)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PODSJEĆAJUĆI na zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada za kulturu (2015. – 2018.) ⁽¹⁾,

S OBZIROM NA zaključke Europskog vijeća iz listopada 2015. ⁽²⁾, u kojima je navedeno da je rješavanje migracijske i izbjegličke krize zajednička obveza koja zahtijeva sveobuhvatnu strategiju i odlučne napore tijekom vremena u duhu solidarnosti i odgovornosti,

NAGLAŠAVAJUĆI da se nakon osiguravanja neposrednih potreba migranata i izbjeglica treba usredotočiti na njihovu društvenu i ekonomsku integraciju,

ISTIČUĆI da kultura i umjetnost imaju ulogu u postupku integracije izbjeglica koje će dobiti azil jer im mogu pomoći bolje razumjeti njihovu novu okolinu i njezinu interakciju s njihovom društveno-kulturnom pozadinom te time doprinijeti izgradnji povezanijeg i otvorenijeg društva,

PODSJEĆAJUĆI na to da međukulturni dijalog može pomoći u zbližavanju pojedinaca i naroda i pomoći u suzbijanju sukoba i postupku mirenja ⁽³⁾ te da je to središte europske suradnje u području kulture od 2002., a trenutačno i prioritarno područje plana rada za kulturu (2015. – 2018.),

SUGLASNI su s izmjenom plana rada za kulturu (2015. – 2018.) u kontekstu migracijske i izbjegličke krize te s ciljem promicanja uključivog društva utemeljenog na kulturnoj raznolikosti, prilagođavanjem prioritetnog područja D.3. točke a) o međukulturnom dijalogu kako slijedi:

Prioritetno područje D: Promicanje kulturne raznolikosti, kulture u vanjskim odnosima EU-a i mobilnosti

Europska agenda za kulturu: *Kulturna raznolikost i međukulturni dijalog* (3.1.), *Kultura kao vitalni element u međunarodnim odnosima* (3.3.)

Strategija Europa 2020.: *Održivi i uključivi rast* (prioriteti 2., 3.), *Upotreba instrumenata vanjske politike EU-a*

Djelovanja poduzima(ju)	Teme	Instrumenti i radne metode (uključujući i međusektorske)	Očekivani rezultati i okvirni vremenski raspored
Komisija/države članice	(a) Međukulturni dijalog U kontekstu migracijske i izbjegličke krize istraživanje načina na koje kultura i umjetnost mogu pomoći u zbližavanju pojedinaca i naroda, povećanju njihova sudjelovanja u kulturnom i društvenom životu, kao i promicanju međukulturnog dijaloga i kulturne raznolikosti. Uspostavit će se veze s drugim mrežama i bazama podataka o integraciji na razini EU-a ⁽¹⁾ .	OMK Stručnjaci će razmotriti politike i postojeće dobre prakse o međukulturnom dijalogu ⁽²⁾ , s posebnim naglaskom na integraciji migranata i izbjeglica u društva putem umjetnosti i kulture.	2016. Priručnik dobre prakse.

⁽¹⁾ Kao što je europska internetska stranica o integraciji: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/pratiques-dintegration>.

⁽²⁾ Antologija postojećih politika i praksi za promicanje kulturne raznolikosti i međukulturnog dijaloga može se pronaći u izvješću OMK-a iz 2014. o ulozi javnih umjetničkih i kulturnih institucija u promicanju kulturne raznolikosti i međukulturnog dijaloga: http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf.

⁽¹⁾ SL C 463, 23.12.2014., str. 4.

⁽²⁾ EUCO 26/15.

⁽³⁾ Zaključci Vijeća o promicanju kulturne raznolikosti i međukulturnog dijaloga u vanjskim odnosima Unije i njezinih država članica (SL C 320, 16.12.2008., str. 10.).

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o preispitivanju Rezolucije iz 2011. o zastupanju država članica EU-a u Osnivačkom odboru Svjetske antidopinške agencije (WADA) i koordinaciji stajališta EU-a i njegovih država članica prije sastanaka WADA-e

(2015/C 417/08)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA,

PODSJEĆAJUĆI NA:

Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o zastupanju država članica EU-a u Osnivačkom odboru Svjetske antidopinške agencije (WADA) i koordinaciji stajališta EU-a i njezinih država članica prije sastanaka WADA-e te osobito na činjenicu da će se do 31. prosinca 2015. preispitati iskustvo stečeno primjenom ove Rezolucije. ⁽¹⁾

S OBZIROM NA:

raspravu na neformalnom ministarskom sastanku o sportu održanom u Luxembourg 6. i 7. srpnja 2015., na kojem su razmijenjena mišljenja o primjeni Rezolucije.

SUGLASNI SU sa sljedećim:

Sustav zastupanja i aranžmani koordinacije navedeni u Rezoluciji iz 2011. trebaju ostati na snazi.

PRIZNAJU DA TREBA POBOLJŠATI SLJEDEĆE ELEMENTE:

- redovitije sudjelovanje predsjedništva Vijeća na sastancima Vijeća Europe (uključujući sastanke CAHAMA-e) i WADA-e;
- sustavnije doprinose Komisije pripremi nacrt mandata EU-a o pitanjima nadležnosti EU-a;
- znanstvenu stručnost u državama članicama i u predsjedništvu Vijeća, npr. korištenjem postojeće neformalne mreže stručnjaka;
- ad hoc koordinacijske sastanke i koordinacijske sastanke na licu mjesta te pripremu za „sastanke javnih tijela”.

SUGLASNI SU sa sljedećim:

Do 31. prosinca 2018. Vijeće i predstavnici vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, još će jedanput preispitati iskustvo stečeno daljnjom primjenom Rezolucije iz 2011. te procijeniti jesu li potrebne prilagodbe rješenja utvrđenih tom Rezolucijom.

⁽¹⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 7.

Zaključci Vijeća o promicanju motoričkih vještina, tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu ⁽¹⁾

(2015/C 417/09)

VIJEĆE EU-a I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA,

I. PODSJEĆAJUĆI NA POLITIČKU POZADINU KAKO JE NAVEDENO U PRILOGU KAO I NA SLJEDEĆE

1. Zaključke Vijeća od 27. studenoga 2012. o „promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje (HEPA)” ⁽²⁾ u kojima se ističe da je „*putem svojih koristi u pogledu sprečavanja, liječenja i rehabilitacije tjelesna aktivnost korisna u svim dobnim skupinama.*”
2. Preporuku Vijeća od 26. studenoga 2013. o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje ⁽³⁾, kojom su države članice pozvane da razviju međusektorske politike i integrirane strategije koje obuhvaćaju sport, obrazovanje, zdravlje, promet, okoliš, urbanizam i druge relevantne sektore i u kojoj je istaknuto da „*tjelesni odgoj u školi može biti učinkovito sredstvo za povećanje osviještenosti o važnosti tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, a škole se mogu jednostavno i učinkovito usmjeriti ka provođenju aktivnosti u tom smislu.*”
3. Drugi Plan rada Europske unije u području sporta (2014. – 2017.) ⁽⁴⁾, donesen 21. svibnja 2014., kojim su provođenje tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje kao i obrazovanje i osposobljavanje u sportu utvrđeni kao prioritetne teme suradnje EU-a u području sporta i kojim je uspostavljena Stručna skupina za tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje kako bi predložila preporuke za poticanje tjelesnog obrazovanja u školama, uključujući motoričke vještine u ranom djetinjstvu, te stvaranje korisnih interakcija sa sportskim sektorom, lokalnim vlastima i privatnim sektorom.

II. UVAŽAVAJU DA

4. Međunarodna zajednica već dugo priznaje važnost igre i rekreacije u životu svakog djeteta. U članku 31. Konvencije UN-a o pravima djeteta iz 1989. (UNCRC) izričito je navedeno da „države stranke priznaju djetetu pravo na odmor i slobodno vrijeme, na igru i razonodu primjerenu njegovoj dobi, kao i na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu i umjetnostima.” Sve aktivnosti za djecu, uključujući sportske aktivnosti i tjelesni odgoj, uvijek se moraju provoditi u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta.
5. U smjernicama EU-a o tjelesnoj aktivnosti ⁽⁵⁾ naglašeno je da su se dnevne navike male djece posljednjih godina promijenile kao posljedica novih oblika slobodnih aktivnosti (TV, internet, videoigre, pametni telefoni itd.) i da je to dovelo do njihove smanjene tjelesne aktivnosti. Nadalje, vrijeme, društvena i proračunska ograničenja, promjene u životnom stilu ili nedostatak odgovarajućih sportskih objekata u blizini također mogu objasniti taj trend. U smjernicama EU-a naglašeno je da postoji znatna zabrinutost oko toga je li tjelesna aktivnost među djecom i mladima zamijenjena s više sjedilačkih aktivnosti.
6. Unatoč općoj sklonosti djece da budu tjelesno aktivna, njihova tjelesna aktivnost smanjila se tijekom posljednjih dvadeset godina. Ta promjena podudara se s povećanim stopama prekomjerne tjelesne težine i pretilosti u djece i zdravstvenim problemima ili tjelesnim invaliditetom kao što su mišićno-koštani poremećaji. Prema procjenama Inicijative za praćenje debljine kod djece (COSI) Svjetske zdravstvene organizacije, otprilike je jedno od troje djece u EU-a starosti od 6 do 9 godina 2010. godine imalo prekomjernu tjelesnu težinu ili je bilo pretilo ⁽⁶⁾. To predstavlja zabrinjavajući porast od 2008. kada su procjene govorile o jednom od četvero djece ⁽⁷⁾. U industrijaliziranim zemljama, za djecu mlađu od 5 godina raširenost prekomjerne tjelesne težine i pretilosti porasla je s 8 % u 1990.

⁽¹⁾ U kontekstu ovih zaključaka izraz „djeca” odnosi se na djecu starosti od 0 do 12 godina.

⁽²⁾ SL C 393, 19.12.2012.

⁽³⁾ SL C 354, 4.12.2013.

⁽⁴⁾ SL C 183, 14.6.2014.

⁽⁵⁾ Smjernice EU-a o tjelesnoj aktivnosti: preporučena djelovanja politika za potporu tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje (2008.) pozdravljene su u zaključcima predsjedništva neformalnog sastanka ministara EU-a nadležnih za sport. http://ec.europa.eu/sport/library/doc/c1/pa_guidelines_4th_consolidated_draft_en.pdf

⁽⁶⁾ Akcijski plan EU-a u pogledu dječje pretilosti 2014. – 2020. (http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf)

⁽⁷⁾ COM(2005)0637.

na 12 % u 2010. te se očekuje da dosegne 14 % do 2020 ⁽⁸⁾. Nedostatak tjelesne aktivnosti ima negativne učinke i na zdravstvene sustave i na gospodarstvo u cjelini. Procjenjuje se da se oko 7 % nacionalnih proračuna za zdravstvo u cijelom EU-u svake godine troši na bolesti povezane s pretilošću ⁽⁹⁾.

7. Kako bi se spriječili ti zdravstveni i razvojni problemi kod djece svu djecu (uključujući djecu s invaliditetom) mora se poticati da budu tjelesno aktivni. Godine u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (ECEC) važne su jer se u tom razdoblju razvijaju ključne vještine. Igrom i tjelesnom aktivnošću djeca uče i vježbaju vještine koje će trebati tijekom cijelog života. Proces učenja pod nazivom razvoj motoričkih vještina ne razvija se uvijek prirodno. Stoga su promicanje osviještenosti i stvaranje prilika za djecu da budu tjelesno aktivna od najveće važnosti.
8. Svjetska zdravstvena organizacija identificirala je nedovoljnu tjelesnu aktivnost kao četvrti vodeći rizični čimbenik za preranu smrtnost i obolijevanja na globalnoj razini ⁽¹⁰⁾. Koristi tjelesne aktivnosti dobro su poznate. Tjelesna aktivnost jedan je od najučinkovitijih načina za sprečavanje neprenosivih bolesti i borbu protiv pretilosti, kao i za održavanje zdravog načina života ⁽¹¹⁾. Sve je više dokaza i o pozitivnoj korelaciji između vježbanja i mentalnog zdravlja te kognitivnih procesa ⁽¹²⁾.

U izvješćima Svjetske zdravstvene organizacije ⁽¹³⁾ pokazano je da se sudjelovanjem u redovitim, umjerenim do intenzivnim sportskim ili tjelesnim aktivnostima ⁽¹⁴⁾ (najmanje 60 minuta dnevno za djecu školske dobi i tri sata za djecu u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju) stvara dugoročna predispozicija za tjelesnu aktivnost koja se povećava tijekom adolescencije i odrasle dobi ⁽¹⁵⁾. U studijama je također pokazano da ako djeca počinju vježbati od rane dobi, obično postižu bolje akademske rezultate, imaju manje problema u ponašanju i disciplinskih problema te mogu zadržati pozornost na nastavi dulje od svojih vršnjaka ⁽¹⁶⁾.

9. Obrazovno okruženje ima posebno važnu ulogu u tom kontekstu, jer djeca sudjeluju u tjelesnoj aktivnosti i sportu u školi. Iz tog razloga škole i nastavnici olakšavaju tjelesnu aktivnost djece, zajedno s edukatorima u okruženjima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i sportskim klubovima. Za djecu važnu ulogu imaju i roditelji, obitelj i šira zajednica.
10. Prema stručnjacima, odgovarajuću tjelesnu aktivnost za djecu mlađu od 12 godina trebalo bi organizirati prema dobnim skupinama ⁽¹⁷⁾. Aktivnosti na razini ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolskoj razini uključuju strukturirane i nestrukturirane aktivnosti koje pomažu djeci da razviju vještine kao što su trčanje, skakanje ili bacanje.

⁽⁸⁾ www.toybox-study.eu.

⁽⁹⁾ Akcijski plan EU-a u pogledu dječje pretilosti 2014. – 2020.

⁽¹⁰⁾ Globalne preporuke o tjelesnoj aktivnosti za zdravlje, Svjetska zdravstvena organizacija, 2010.

⁽¹¹⁾ Lee IM, Shiroma EJ, Lobelo F, Puska P, Blair SN, Katzmarzyk PT, radna skupina medicinskog časopisa „Lancet” za članke o tjelesnoj aktivnosti, „Effect of physical activity on major non-communicable disease worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy” („Učinak tjelesne aktivnosti na glavne neprenosive bolesti širom svijeta: analiza tereta bolesti i očekivani životni vijek”), srpanj 2012., Lancet.

⁽¹²⁾ Strong, WB, RM Malina, CJR Blimkie, SR Daniels, RK Dishman, B Gutin, AC Hergenroeder, A Must, PA Nixon, JM Pivarnik, T Rowland, S Trost, F Trudeau (2005), „Evidence Based Physical Activity for School-Age Youth” („Tjelesna aktivnost temeljena na dokazima za mlade školske dobi”), The Journal of Pediatrics, 146(6):732-737.

Ministarstvo za zdravlje i socijalnu skrb SAD-a. Smjernice o tjelesnoj aktivnosti, Izvješće savjetodavnog odbora, 2008. (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>)

Studija Sveučilišta San-Gallen provedena 2011.

⁽¹³⁾ Globalne preporuke o tjelesnoj aktivnosti za zdravlje, Svjetska zdravstvena organizacija, 2010. (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44399/1/9789241599979_eng.pdf),

Ministarstvo za zdravlje i socijalnu skrb SAD-a. Smjernice o tjelesnoj aktivnosti, Izvješće savjetodavnog odbora, 2008. (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>)

Studija Sveučilišta San-Gallen provedena 2011.

⁽¹⁴⁾ npr. Odjel za zdravlje i starenje: Nacionalne smjernice o tjelesnoj aktivnosti za Australce. Canberra, Australija, 2014.; ili Smjernice UK-a o tjelesnoj aktivnosti i Nacionalna zdravstvena služba (NHS) u Engleskoj: Smjernice o tjelesnoj aktivnosti za djecu (mlađu od pet godina) (<http://www.nhs.uk/Livewell/fitness/Pages/physical-activity-guidelines-for-children.aspx>)

⁽¹⁵⁾ G.J. Welk, J.C. Eisenmann, et J. Dolman, „Health-related physical activity in children and adolescents: A bio-behavioural perspective” („Tjelesna aktivnost povezana sa zdravljem kod djece i adolescenata: bio-bihevioralna perspektiva”), Priručnik za tjelesni odgoj, urednici D. Kirk, D. Macdonald i M. O’Sullivan, London: Sage Publications Ltd., 2006., str. 665-684.

⁽¹⁶⁾ Tjelesna aktivnost može pojačati sposobnost djeteta da obraća pažnju <http://www.sciencedaily.com/releases/2009/03/090331183800.htm> and „The Association between school-based physical activity, Including Physical education and academic performance” U.S. Odjel za zdravlje i socijalnu skrb, srpanj 2010. http://www.cdc.gov/healthyyouth/health_and_academics/pdf/pa-pe_paper.pdf

⁽¹⁷⁾ Kategorije koje su predložene u kanadskom konceptu dugoročnog razvoja sportaša (LTAD).

11. Neke države članice već su razvile različite nacionalne strategije, u različitoj mjeri, kako bi ohrabrile razvoj motoričkih vještina u ranom djetinjstvu i tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu mlađu od 12 godina, većinom u suradnji sa sportskim sektorom i sportskim klubovima ili savezima ⁽¹⁸⁾.
12. U skladu sa svojim mandatom, stručna skupina za tjelesnu aktivnost korisnu za zdravlje (HEPA XG) predložila je u lipnju 2015. skup preporuka za poticanje tjelesnog odgoja u školama, uključujući motoričke vještine u ranom djetinjstvu.

III. POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA:

13. razmotre provedbu međusektorskih politika, među ostalim u sektorima obrazovanja, zdravlja i sporta za promicanje tjelesnih aktivnosti i motoričkih vještina u ranom djetinjstvu posebno uzimajući u obzir sljedeće preporuke stručne skupine za tjelesnu aktivnost korisnu za zdravlje:
 - podizanje svijesti o razdoblju prije pohađanja predškolskih ustanova i škola kao potencijalnoj prilici za promicanje tjelesne aktivnosti za djecu, posebno razvojem temeljnih motoričkih vještina i tjelesne pismenosti;
 - podizanje svijesti svih dionika u školskom sektoru i sektoru izvannastavnih aktivnosti (nastavnici, treneri, roditelji itd.) o važnosti razvijanja tjelesnih i sportskih aktivnosti primjerenih djeci;
 - izgradnja odnosa između škola i relevantnih organizacija (sport, društveni i privatni sektori te lokalne vlasti) u svrhu promicanja i jačanja dostupnosti izvannastavnih aktivnosti;
 - poticanje škola na uspostavu okvira za suradnju sa sportskim organizacijama i drugim lokalnim (nacionalnim) organizatorima sportskih događaja s ciljem promicanja nastavnih i izvannastavnih aktivnosti i osiguravanja dostupnosti visokokvalitetnih, sigurnih infrastruktura i opreme za tjelesni odgoj i izvannastavne aktivnosti ili aktivnosti nakon škole, te o provedbi lokalnih kampanja podizanja svijesti;
 - razmatranje inicijativa za poticanje lokalnih vlasti da stvore uvjete za razvoj aktivnog prijevoza u školu i iz nje;
14. potiču i podupiru inicijative za sve uključene dionike (nastavnike, roditelje, škole, klubove, edukatore itd.) na odgovarajućim razinama čiji je cilj promicanje odgovarajućih motoričkih vještina i tjelesnih aktivnosti;
15. potiču odgovarajuće sportske i tjelesne aktivnosti, od najranijeg djetinjstva do ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i osnovne škole, u skladu sa specifičnim potrebama i dobi djece pružajući upute i smjernice instruktorima/edukatorima;
16. potiču upotrebu podizanja svijesti i pružanja informacija, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u svrhu stimuliranja interesa za motoričke vještine i aktivnosti tjelesnog odgoja za djecu;
17. potiču roditelje, obitelj i širu zajednicu da aktivno sudjeluju u tjelesnim aktivnostima sa svojom djecom koristeći se odgovarajućim objektima (npr. biciklističke staze i sigurna igrališta);
18. razmotre podupiranje inicijativa za poboljšanje sportske infrastrukture za djecu posebno unutar obrazovnih ustanova, istodobno potičući suradnju između škola i sportskih klubova u osiguravanju opreme i objekata za djecu na lokalnoj razini;

⁽¹⁸⁾ Na primjer: Francuska i federacije više sportova (Ufolep, Usep) ili federacije jednog sporta (gimnastika ili plivanje) s posebnim treningom za djecu starosti od 0 do 6 godina. U Nizozemskoj nude se posebni tečajevi za malu djecu u sportovima kao što su gimnastika i plivanje. Cilj programa „Kinder gesund bewegen” („Pokrenimo djecu na zdravi način”) u Austriji jest razvoj suradnje između sportskih klubova i vrtića/osnovnih škola te promicanje aktivnog stila života nudeći tjelesnu aktivnost za djecu starosti između dvije i deset godina.

19. razmotre osiguranje poticaja sportskim organizacijama i klubovima, školama, obrazovnim ustanovama, centrima za mlade i ostalim organizacijama u zajednici i volonterskim udrugama koje promiču tjelesne aktivnosti za djecu.

IV. POZIVAJU PREDSJEDNIŠTVO VIJEĆA EUROPSKE UNIJE, DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA UNUTAR SVOJIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI:

20. uzmu u obzir preporuke stručne skupine za tjelesnu aktivnost korisnu za zdravlje kao temelj za daljnje političko djelovanje na razini EU-a i razini država članica, jer su u preporukama pružene činjenice temeljene na dokazima i praktični putevi koje treba slijediti;
21. pojačaju suradnju između područja politika odgovornih za promicanje motoričkih vještina i tjelesnog odgoja za djecu, u skladu s preporukama stručne skupine za tjelesnu aktivnost korisnu za zdravlje, posebno sektora sporta, zdravlja, obrazovanja, mladih i prometa;
22. s obzirom na Europski tjedan sporta, razmotre stavljanje posebnog naglaska na inicijative kojima se podupiru i promiču sportske aktivnosti u školi i izvan nastave;
23. promiču, prema potrebi, provedbu nacionalnih sustava praćenja, studija ili procjena kako bi se utvrdile razine tjelesne aktivnosti djece i njihove navike;
24. razmotre način na koji se, u kontekstu budućeg rada na razini EU-a, može učinkovitije baviti promicanjem razvoja motoričkih vještina u ranom djetinjstvu i strategijama za odvratanje djece od sjedilačkog načina života;
25. potiču financijsku potporu inicijativama povezanim s motoričkim vještinama i tjelesnim odgojem putem postojećih programa EU-a, kao što su Erasmus+ i europski strukturni i investicijski fondovi te uzmu u obzir dodatne informacije Komisije o primjeni programa financiranja EU-a u korist sporta.

V. POZIVAJU EUROPSKU KOMISIJU DA:

26. promiče i podupire dijeljenje najboljih praksi o motoričkim vještinama i tjelesnom odgoju za djecu u kontekstu EU-a;
27. u bliskoj suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom poboljša bazu dokaza prikupljanjem kvantitativnih i kvalitativnih podataka ⁽¹⁹⁾ povezanih s tjelesnom aktivnošću, oznakama tjelesne sposobnosti i sportskim sudjelovanjem djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i školama te izvan njih;
28. razvije smjernice za tjelesnu aktivnost za djecu u okruženjima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, školama i sportskim klubovima u suradnji sa znanstvenim stručnjacima, uključujući Svjetsku zdravstvenu organizaciju, usmjerene prije svega na tvorce politika, lokalne vlasti, roditelje, obitelj i širu zajednicu.

VI. POZIVAJU SPORTSKI POKRET DA RAZMOTRI:

29. pružanje niza sportskih aktivnosti primjerenih za djecu koje nisu natjecateljskog karaktera, prilagođenih odgovarajućoj razini, s ciljem poboljšanja njihova zdravlja i osobnog razvoja;
30. podupiranje organiziranja aktivnosti kojima se promiču sportske aktivnosti u školi i izvan nastave, kao i motoričke vještine u ranom djetinjstvu, među ostalim u kontekstu Europskog tjedna sporta;

⁽¹⁹⁾ Na temelju okvira za praćenje definiranog u preporuci Vijeća u vezi s tjelesnim aktivnostima korisnim za zdravlje (26. studenoga 2013.).

31. doprinos razvoju bliskih partnerstava, zajedničkih inicijativa i komunikacijskih kampanja među ostalim s općinama i zajednicama te obrazovnim sektorom, sektorom mladih i sektorom zdravstva na temu borbe protiv sjedilačkog načina života promicanjem sporta u školi i izvan nje;
 32. jaču predanost promicanju inicijativa za sportske i tjelesne aktivnosti čiji cilj je borba protiv sjedilačkog načina života djece putem partnerstava i suradnje s privatnim i javnim sektorom.
-

PRILOG

Politička pozadina

1. Europska godina obrazovanja kroz sport (EYES 2004) u kojoj je naglašena uloga sporta u obrazovanju i skrenuta je pažnja na široku društvenu ulogu sporta.
2. Bijela knjiga o sportu od 11. srpnja 2007. koju je predstavila Europska komisija, u kojoj se inzistiralo na važnosti tjelesne aktivnosti i navelo da „vrijeme provedeno baveći se tjelesnim aktivnostima u školi ili na sveučilištu stvara koristi za zdravlje i obrazovanje koje je potrebno pojačati” ⁽¹⁾.
3. Europska strategija o zdravstvenim problemima povezanim s prehranom, prekomjernom tjelesnom težinom i pretilošću koju je Europska komisija objavila 2007. ⁽²⁾, kojom se ohrabruje tjelesna aktivnost, a djeca i niže društveno-ekonomske skupine postavljaju se kao prioriteta, istodobno naglašavajući da je „*djetinjstvo važno razdoblje za usadivanje sklonosti prema zdravom ponašanju i za učenje životnih vještina potrebnih za održavanje zdravog načina života. Jasno je da škole imaju ključnu ulogu u tom pogledu*” ⁽³⁾.
4. Izvješće Europskog parlamenta o ulozi sporta u obrazovanju od 30. listopada 2007. ⁽⁴⁾ i istoimena rezolucija koja je uslijedila i u kojoj su „države članice i nadležna tijela pozvani da osiguraju stavljanje većeg naglaska na razvoj zdravlja u školskim i predškolskim nastavnim programima poticanjem specifičnih oblika tjelesne aktivnosti prikladne za predškolsku dobnu skupinu”.
5. Komunikacija Europske komisije „Razvoj europske dimenzije u sportu” od 18. siječnja 2011. u kojoj je prepoznata potreba da se „podupiru inovativne inicijative u sklopu Programa cjeloživotnog učenja povezane s tjelesnom aktivnošću u školi” ⁽⁵⁾.
6. „Deklaracija iz Berlina” (MINEPS V) usvojena na konferenciji ministara sporta održanoj od 28. do 30. svibnja 2013. u kojoj se „*naglašava da je tjelesni odgoj ključna ulazna točka za djecu da uče životne vještine, razvijaju obrasce za cjeloživotno sudjelovanje u tjelesnim aktivnostima i ponašanjima u skladu sa zdravim načinom života*” i podupire „*važna uloga uključivog izvannastavnog školskog sporta u ranom razvoju i obrazovanju djece i mladih*”.
7. Akcijski plan EU-a u pogledu dječje pretilosti 2014. – 2020. koji je Europska komisija pokrenula 2014. ⁽⁶⁾. Među osam ključnih područja za djelovanje Europska komisija naglasila je promicanje zdravijih okruženja, posebno u školama i predškolskim ustanovama, te poticanje tjelesne aktivnosti.

⁽¹⁾ COM(2007) 391 završna verzija.

⁽²⁾ COM(2007) 279 završna verzija.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_en.pdf

⁽⁴⁾ A6-0415/2007.

⁽⁵⁾ COM(2011) 12 završna verzija.

⁽⁶⁾ 24. veljače 2014. (ažurirano 12. ožujka i 28. srpnja 2014.).

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR